

Elnémitott sajtó

A történelem lapjairól egyszer talán válszt: kap az utókor — esetleg a kíváncsi kortárs is — azokra a kérdésekre, amelyeket junius harmadikán, a harmadik birodalom Szent Bertalan-éjszakája felvetett. Mert egyelőre mindenki riadtan, félelemmel vegyest respektussal figyeli a kaoszt, amely a német üstben forr és kavargó. Még mindig naponta új hírek érkeznek a hermetikusan elzárt harmadik birodalomból: a hivatalos jelentések először beismertek hét halottat, azután elhangzott rádió a szót a német néphez, amely így kezdődött: „Köztudomású, hogy a halottak száma nem éri el az ötvenet...” — erről kiderül, hogy kinos elszólás volt, viszont kiderült az is, hogy X. él, Y. elmenekült, Z.-t ténylegesen, de véletlenül mégis agyonlőtték... és így tovább. És Papent letartóztatták, azután újra kiengedték és összevesztett Hitlerrel, végül megint letartóztatták, közben meggyilkolták... és nagy esemény volt, amikor sikerült Papent lefényképezni, mert a nagy hírkaoszban már senki sem hitte el, hogy él.

A német eseményekkel kapcsolatban talán aktuális lenne a sajtóról beszélni. Éppen azért, mert kiderült, hogy soha harsogóbban nem igazolódott be gyanu, mint most az, amelyet a külföldi újságírók szerényen megpendítettek Göbbels propagandaminiszter előtt, amikor hivatalát átvette és merész gesztussal egy hurra hangszerele át az egész német sajtót és az egész hírszolgálatot, amely a hatalmas birodalom határain belül hömpölygő események mögött bekötött szemmel sántikál. A német sajtó évtizedes hatalmas bátyái omlottak össze a „gleichschaltolás” alatt. Vajjon nem lett volna jobb, ha a szükszavú és semmitmondó hivatalos kommunikék helyett maga az újságíró lelkiismerete és szaktudása alapján szabadon bírálhatta volna el, mi ártalmas és mi nem egy ügynek, amelynek talán nem hive, de amelynek alakulását és fejlődését figyelemmel kíséri a maga megközelíthetetlenül tárgyilagos őrhelyéről? Bizonyos, hogy a hírszolgálati kaosz sokat ártott Németországnak, de felkavarta egész Európa nyugalmát, mert izgatottságot és aggodalmat keltett. Valószínű, hogy horzalmak játszódtak le a német birodalomban június 30-ikának éjszakáján, de bizonyos, hogy a borzalmak nyomába sem léphettek annak a rémlátásnak, amelyet a felkavart fantázia lövelt ki magából szerte a világon. A legnagyobb bajt és bizonytalanságot Németországban a közvélemény tájékoztatatlansága okozza, a nép nem tudja, hányadán áll, nem tudja, mit hoz a holnap és nem tudja, mi játszódik le a kulisszák mögött. Ülünk a nézőtéren, szemünk előtt pereg a történelem legizgalmasabb játéka és mintha fordított látszót nyomtak volna kezünkbe: a kép a messzi távlatba tolva és a való eseményeknek csak a leszűkített, elmosódott konturjai látszódnak. A fordított gukker neve: hivatalos hírlapírás.

Ezzel a műfajjal nemcsak Németországban kísérleteznek. Más államokban is — talán kevésbé nyíltan — gleichschaltolni igyekeztek a sajtót különböző intézkedésekkel és módokon, azonban mindenütt hamarosan kivilágított, hogy a szájkosárral ellátott belföldi sajtóorganumok hivatalos kommunikékét külföldi rémlátások lavinája követte. Lehet, hogy a hivatalos kommunikék is ismeri a miniszterek izlését, de egészen bizonyos, hogy nem ismeri a közönséget. Az újságíró nem állami hivatainak és nemcsak azért újságíró, mert ki tudja elégíteni közönsége kíváncsiságát, hanem azért is, mert művészete, hogy megnyugtassa a felzaklatott, örökké mohó fantáziát, amelynek legkiadósabb tápláléka: a hivatalos sajtó...

Nagyszabású kölcsönről tárgyal Tatarescu és Slavescu Párisban

A francia sajtó a miniszterelnökről — Barthou beszámolója külföldi látogatásáról — lamandi alminiszter fellünetteltő teleplezése a romániai hitlerista szervezkedésről

Párisból jelentik: Tatarescu miniszterelnök párisi látogatása élénken foglalkoztatja a sajtót. A francia lapok a legnagyobb elismerés és szeretet, nagybecsülés hangján emlékeznek meg a kormányfőről, aki a francia miniszterelnökkel ma délben hosszas megbeszélést folytatott. A külügyminiszteriumban ebéd volt Tatarescu tiszteletére.

Tegnap délutáni lapjelentések szerint Tatarescu miniszterelnököt közlebről érdeklő Barthou francia külügyminiszter londoni tárgyalásainak az eredménye. A két politikus legutóbbi tárgyalásai során hosszasan elbeszélgetett erről a problémáról. A Populaire megállapítja, hogy Tatarescu miniszterelnök párisi látogatásának a célja fegyverrendelés. A lap szerint Románia most akarja végrehajtani azt a fegyverkezési programot, amit annakidején a kisantant együttesen állapított meg. Más lapok véleménye szerint a miniszterelnök azért jelent meg Párisban Slavescu pénzügyminiszter kíséretében, mert nagyszabású kölcsönről is tárgyal a francia kormánnyal.

A francia kormány tagjai csütörtökön délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyen Barthou külügyminiszter beszámolt romániai, jugoszláviai, valamint angliai látogatásá-

nak eredményéről. A minisztertanács ezután megállapította a törvényhatósági választások határidejét.

Az Intransigeant tudni véli, hogy a választásokat szeptember 14-én és 20-án fogják megtartani.

Iasiból jelentik: lamandi belügyi alminiszter Podul Ilionei községben beszámolót tartott, amelyen ismertette a kormány nyolc hónapos munkásságát. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Ducáról, majd arról beszélt, hogy valamennyi romániai párt nacionalista és így ennek a jelszónak kisajátítására senkinek sincs joga. A zsidók a háboruban is vállalva küzdöttek az ország többi polgáraival és teljesítették kötelességüket. A szélsőjobboldali pártoknak nincs mit kiabálniuk, mert a belügyi kormánynak bizonyítékok vannak a birtokában, amelyekből kitűnik, hogy a szélsőjobboldal összeköttetésben áll bizonyos zsidó körökkel és szabadkőművesekkel is, akik pénzzel támogatják őket.

— Tudatában vagyok annak, — folytatta lamandi — hogy kijelentéseimnek súlyuk van és hangsúlyozom: igenis bizonyítékok vannak a kezünkben és ezeket nyilvánosságra hozzuk!

lamandi beszéde a szenzáció erejével hatott politikai körökben.

Zeletzky milliókat osztott szét céljai elérése érdekében

Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügy vizsgálóbizottsága ma Conea őrnagyot hallgatta ki. Az őrnagy jelent meg a katonai hatóságok részéről a Skodaéknál tartott házkutatásnál. Elmondotta kihallgatása alkalmával, hogy a rendőrséget és a fiskus képviselőit találta az irodában. Ezek közölték, hogy egy vaskazettában gyanus iratokat találtak. Az iratokat nem voltak hajlandók kiadni. Az őrnagy talált gyanus titkos irásokat is, amelyeket nem nézett meg. Tatarescu ezredes kihallgatása után ismét Conea őrnagy tett vallomást, kijelentette, hogy Pomponiu hadbíróügyész utasításai szerint járt el és hogy fogalma sincs arról, mi lett a Skodaéknál talált chiffrével. Perisianu rendőrfelügyelő arról tett vallomást, hogy milyen szerepe volt a rendőrségnek a Skoda-vizsgálatban. Mardarescu mérnököt arról hallgatták ki, hogy milyen körülmények között bocsátották el a Skoda-művek szolgálatából.

Urlateanu mérnököt, aki szintén a Skoda-kirendeltség alkalmazásában állott, kihallgatása alkalmával Zaharov képviselő ostromolta meg kérdésekkel. Kérdéseire Urlateanu kijelentette, hogy tényleg, egyizben Haval, a Skodaék pénztárosa kijelentette neki, miszerint

Zeletzky milliókat osztott szét. Több mint hetven millió lejt költött — Haval elbeszélése szerint — Zeletzky Skodaék céljai elérése.

Amikor Amza tábornok lett a hadügyminiszter, Zeletzky elmondotta volna Havelnek, hogy a hadügyminiszter magához hívatta és felszólította, árulja el, kiket vásárolt meg. Zeletzky jókedvűen jött be az irodába és elmondta, hogy most már Amza tábornok is a zsebében van, mert igen fontos, rávonatkozó iratokat szerzett meg. Urlateanu végül úgy nyilatkozott, hogy nem hisz a vádak komolyságában, Havel nem tartja abszolút szavahihető embernek.

Uica tábornok vallomásának politikai hullámai

Politikai körökben általános feltűnést keltett Uica tábornok volt hadügyminiszternek a Skoda-ügy parlamenti bizottsága előtt tett vallomása, amelynek során kijelentette, hogy amikor Zeletzky a fogságban ült, megjelent nála egy közismert, befolyásos személyiség és 20 millió lejt ajánlott fel neki arra az esetre, ha Zeletzkyt szabadlábra helyezi. Az „Epoca” mai száma nyilatkozatot közöl ezzel kapcsolatban Uica tábornoktól, aki kijelenti, hogy a nála megjelent közbenjáró nem volt fontos politikai személyiség és nincs szó egy volt miniszterről sem. A „Dreptatea” újabb felhívást intéz Uica tábornokhoz, hogy nevezze meg végre az ajánlatot tevő személyiséget. Hasonló kéréssel fordul a tábornokhoz a „Miscarea” is, amely ezzel kapcsolatban Uica lelkiismeretére apelál.

Pénteken — 13-án

Schleicher és Röhm meggyilkolásának okait ismertetik a birodalmi gyűlésen

A német birodalmi gyűlésről eltűnnek az SA-osztagok barna egyenruhái — Hire: Hitler súlyos idegbajáról

Lemondott a Hitler-kormány négy minisztere

Pénteken és 13-án össze a német Reichstag, hogy letárgyalja, megvitassa és — természetesen — jóváhagyja mindazokat a véres eseményeket, amelyek 1934. június 30-án a német birodalom határain belül történtek. Azok, akik a politikában is a babonát keresik, rossz „utójel“-nek tartják, hogy a birodalmi gyűlésnek épp egy ilyen szerencsétlen napon kell jóváhagynia a június 30-iki szerencsétlen eseményeket.

Függetlenül azonban péntektől és 13-ikától, a birodalmi gyűlés képe most szokátlan, különös és — tegyük hozzá — „baljóslatu“ lesz. Mindenekelőtt hiányzik majd az ülésről a domináló barna szín, amely győzelmes utján egészen június 30-ig végigkísérte a nemzeti-szociálista forradalmat. Hitler kancellárrá való minnevezése óta most először történik meg, hogy a képviselők

nem az S. A.-osztagok barna egyenruhájában, hanem fekete polgári ruhában jelennek meg a Reichstag ülésén.

Különös hangulatot kölcsönöz ennek az ülésnek az is — ha az eddig elterjedt hírek megfelelnek a valóságnak — hogy Hitler Adolf nem szólal fel, hanem helyette állandó helyettese, Hess Rudolf mondja el azt a beszédet, amelyben Röhm kapitány és Schleicher tábornok meggyilkolását megokolja, egyben pedig rámutat arra a politikára, amelyet a jövőben a Hitler-kormány követni akar. A Daily Herald ugyanis úgy értesül, hogy a londoni diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy

Hitler kancellár súlyos idegbajban megbetegedett

Ezért a kancellár orvosai tanácsára hosszabb szabadságra megy és ez alatt az idő alatt távoztartja magát a közügyektől. Helyettese nem Papen alkanellár, hanem Hess Rudolf lesz, aki eddig csak a pártban, nem pedig a kormányban helyettesítette Hitlert. Általános a vélemény, hogy Hitler éppen idegállapota

A kisebbségi telefonalkalmazottak

Clujon és Timisoarán teszik le a nyelvvizsgát

A mai lapszámunkban megírtuk, hogy a postatisztviselők után most már a telefontársaság alkalmazottainak is nyelvvizsgát kell tenni. A rendelkezés részletes szövege tulajdonképpen csak ma érkezett meg a telefontársaság aradi vezetőjéhez. Eszerint az aradi központból összesen 14 alkalmazott megy a vizsgáztató bizottság elé. A tizennégy alkalmazott között telefonos-kisasszonyok, vonalfelügyelők és tisztviselők vannak. Miután szolgálati beosztásuk sem engedi, hogy egyszerre mind a tizennégyen eltávozzanak Aradról, két csoportban teszik le a nyelvvizsgát. Az egyik csoport tagjai Timisoarán ugyanakkor vizsgáznak, amikor az aradi postatisztviselők, tehát július 23-án, míg a másik csoport már a közeli napokban, július 15-én vizsgázik Clujon. A telefontársaság alkalmazottainak utiköltségét az állam viseli.

Megállapítást nyert, hogy a posta részéről Aradról összesen 54 kisebbségi állami tisztviselő megy Timisoarára, hogy a nyelvvizsgát letegyje. Az 54 alkalmazott közül 20 kisebbségi levélhordó is szerepel. A további 35 között néhány megyei és állomási postatisztviselő áll a vizsgáztató bizottság elé. A postatisztviselők Timisoarára 75 százalékos kedvezménnyel utazhatnak ez alkalommal.

miatt nem tud majd felszólalni a Reichstag ülésén és ezért a beszédet helyette Hess mondja el.

Általános érdeklődéssel várják azt is, hogy megjelenik-e az ülésen Ágost Vilmos, aki szintén képviselő és hogy milyen magatartást tanúsít majd az ülésen von Papen alkanellár.

A bécsi Telegraf című lap Párison keresztül kapott értesítése szerint a Hitler-kormány ama tagjai, akik nem tagjai a nemzeti-szociálista pártnak, közös beadványban kérték a szolgálat alól való felmentésüket, vagyis mászóval: egyenesen lemondtak. Érdekes, hogy ebből az együttes lemondásból Papen személye kimaradt. A Hitler-kormány lemondott tagjai a következők: Schwerin-Krossigk, Elz von Ribenoch és Schmitt, valamint Selde, Blomberg tábornok, hadügyminiszter szintén nem tagja a nemzeti-szociálista pártnak, de ő

Megrázó adatok Schleicher tábornok és feleségének tragédiájáról

Schleicher tábornok és feleségének meggyilkolásáról most jelentek meg a külföldi sajtóban az első, hitelességet érdemlő riportok. Ezek szerint a gyilkosság a következőképpen játszódott le:

Schleicher — mintha az eseményeket ösztönösen megérezte volna — már a kora délelőtti órákban ideges volt. A személyzet meséli, hogy egyszerre csak letette a varrást, az ura dolgozószobájába ment, a tábornok fotelje mellé állt, aztán hirtelen, szenvedélyes, védelmező mozdulattal átölelte és a melléiz szorította férjét, majd pedig könyörgött az urának, hogy utazzon el valahova.

Háromnegyed egykor a kapun csöngettek. A házvezetőnő a sodronykapuhoz sietett. Három vagy négy civilruhás fiatalember lépett be a kertbe. Nyugodtan megkérdezték:

— A tábornok idehaza van?

A házvezetőnő — öregasszony — bizonytalanul felelt: „Igen, nem... nem tudom kérem... majd megnézem...“ és előresietett azzal a szándékkal, hogy figyelmeztesse urát. Az ifjak azonban nem tágtanak tőle egy lépést sem. Vele mennek. Be a házba, föl a szobába. Schleicher tábornok nem kapott semmi figyelmeztető jelet. Az „eset“ lefolyásának több verziója van. Ezek közül kettőnek van leginkább hitelessége.

Az egyik szerint a látogatók a szobában végeztek a házaspárral. A másik szerint

a kertben a bokrok mögött lötték le Schleicher tábornokot és feleségét,

amikor kézenfogva lejötték megnézni, hogy ki csöngetett? Mert a házvezetőnő nem jelenthetett semmit, a látogatók közül az egyik tenyerével befogta a száját. Ez mind kombináció. Annyi azonban bizonyos, hogy a dolog ropant gyorsan történt. Néhány perc alatt. A lövések eldördültek és a következő pillanathban a „fiúk“ már ki is jöttek a házból. Siettek a tőjük felé, amely néhány lépéssel lejjebb állt az uccán. A hivatalos jelentés azt mondja, hogy a tábornok védekezett és azért lötték le. Nem hihető. Schleicher nem volt az a regényes hajlamú ember, aki pisztolyt visel a hálókamrája zsebében. Különben is a többi forradalmi kivégzés teljes hasonlóságot mutat: oda mentek, megölték.

A világsajtóban megforgott egy drámaíró mondat. Állítólag így kiáltott volna fel a generális, amikor a látogatót megpillantotta:

egyelőre megmarad Hitler mellett, amiből messzemenő, sőt fantasztikus következtetéseket vonnak le. A négy miniszter lemondását azzal okolja meg, hogy a június 30-iki események lényegéről helytelenül tájékoztatták, illetve tévútra vezették őket és így csikarták ki tőlük Hitler cselekedeteihez az utólagos beleegyezést.

Érdekes megemlíteni, hogy a birodalmi gyűlés nemzeti-szociálista tagjainak egyrésze nem helyesli Hitler június 30-iki eljárását. Többen a nemzeti-szociálista képviselők közül hevesen tiltakoztak a kivégzések miatt Göring-nél. Tegnap és tegnapelőtt

több nemzeti-szociálista képviselőt mentelmi jogára való tekintet nélkül letartóztattak.

Az Est-lapok munkatársa Rómában beszélgetést folytatott az Actio Catholica egyik vezetőjével a németországi eseményekről. A Vatikán vezető személyisége kijelentette, hogy a Vatikán és az egész keresztény társadalom a legnagyobb megütközéssel és fájdalommal látja, miként gyilkolják egymást egyazon ország fiai. Felháborító az ártatlan katolikusok lemészárlása, akik nem tettek egyebet, csak békés eszközökkel védelmezték vallásukat. Ez azonban nem akadályozza meg a katolikus szellem terjedését és misszionáriusaink — mondotta a vatikáni vezető személyiség — akik nem rettentek vissza a kannibáloktól, nem fognak félni a barnaingesektől sem. Az események egyébként azt igazolják, hogy a Szentek képtelen együttműködni a Harmadik Birodalommal.

Ah! Tehát Göring elküldte hozzám gyilkos bandáját!...

Lehet, hogy ez a mondat elhangzott, de nem valószínű. Ennek a mondatnak nagyon „színházi“ ize van, Schleicher pedig nem volt teatralis természet. Legvalószínűbb, hogy gőgösen, szóltanul nézett szembe a halállal és semmi esetre sem vitakozott a síhederekkel. A csöcselket Schleicher magánéletében mélyen megvetette, akármilyen szociális érzékű ember volt a politika elméletében.

A gyilkosság után a megdöbönt háznép a véres testekhez rohant. Meghaltak! Meghaltak mind a ketten. Az asszony kétségkívül mindössze azért, mert szemtanuja volt egy olyan jelenetnek, amelyet nem lett volna szabad senkinek látni.

Kémek légiója vette körül Schleicher tábornokot

Az inas fölveszi a telefont. A generális unokaöccsének telefonál először, végül is ő Schleicher legjobb barátja. A család összegyűl. A férfi édesanyja, a tábornok nővére, akit a testvéri szeretet és szellemi bizalmasság leggyöngébb szála fűztek a fivéréhez. Telefon a rendőrségre. A rendőrségen — bár ez hihetetlen — állítólag leteszik a kagylót, mert már ott a titokzatos figyelmeztetés: vigyázz! Megjön a kislány. Nem csodálatos, hogy idegeskedni kezd, amikor gyermeki szemébe elé tárul a tragédia. Az ügy a közönséges rendőri eljárás medrébe kerül. Mintha csak közönséges büntény történt volna, kiszállt a hatóság Jegyzőkönyv. A holttesteket lefoglalják és a potsdami boncoló-intézetbe viszik.

Hogy áruló volt-e Schleicher? Francia Bérenc? Nem valószínű, hogy akadna Berlinben elfogulatlan, józan ember, aki hinne ebben az ostoba mesében. A tábornok eszes volt és nem tétélezhető fel róla, hogy a sötétben konspirált volna, amikor jól tudta, hogy

a kémek légiója veszi körül, akik még lélegzetét is számon tartják.

Az azonban könnyen meglehet, hogy „beszélgetett“. Hangosan, nyíltan. Esetleg még franciákkal is. Hiszen nem is olyan megvetendő politikai kompozíció: a két grandiózus nép együtt. Ötszázmillió ember áldaná azt az államférfit, aki tetőalá tudná hozni a békés, német-francia együttműködést.

A Neue Freie Presse jelentése szerint Papen alkanellár nem utazott Neudeckbe Hin-

denburg elnökhöz. A bécsi lap beavatott körökből azt az értesülést szerezte, hogy Papea kétszer kért Neudeckben kihallgatást Hindenburgtól, de kérését mind a kétszer elutasították.

Berlin egyik külső kerületében, Cladowban Hans Albers, a híres mozsínész csinos villát bérelt és évek hosszú orán át mindig ott töltötte a nyarat. Albersnek az idén össze-tüzése volt az UFA-val, emiatt elhagyta Németországot és most feladta berlini villáját is. Ezidőszent Svájcban tartózkodik. Hans Albers egykori villáját a múlt héten dr. Göbbels propagandaügyi miniszter bérelte ki és ő költözik oda feleségével.

A Magyarországra szökött osztrák nemzeti-szociálisták, akiket tudvalevőleg Gyutan internáltak, ma Németországba utaztak.

Ismeretes, hogy a napokban merényletet akartak eikövetni a friedrichshafeni léghajógyár ellen.

Ez ügygel kapcsolatosan hetvenkét kommunistát letartóztattak.

A nyomozás további során megállapították, hogy a bodeni tónál egy alaposan kiépített kommunista sejtiszervezet működik. Ez a szervezet Rudolfzellben és Konstantban kocsiszámra helyezett el röpiratokat. Bizonyosra veszik, hogy a friedrichshafeni merénylet gondolata is innen indul ki.

Az acélsisakosok vezérét: Düstelberget letartóztatták.

Párisból jelentik: Ide érkezett jelentések szerint a birodalmi kormány a várható nagy inszegrévaló tekintettel élelmiszer-jegyek kibocsátására határozta el magát. Berlinben, Lipszeben és Németország több nagy városában a nyomdávállalatok

a legnagyobb titokban megkezdték az élelmiszerjegyek készítését.

A „Mercur”-ügynökség jelentése szerint Hitler környezete élénk aggodalommal figyeli a mindinkább fenyegetőbbé váló helyzetet. Az acélsisakosok szövetsége fokozott imperiálista tevékenységbe kezdett és mértékadó helyen úgy tudják, hogy az acélsisakosok végső célja a jelenlegi rezsim megbuktatása és a Hohenzollernek visszahozatala. Számos propaganda-nyomatványt terjesztettek a lakosság körében az acélsisakosok, amelyekben Hitler nyíltan a német nép ellenségének jelölik meg. A frontarcosok szövetsége is önállóságra törekszik. Így magyarázható, hogy Hitler napok előtt bejelentett utazása még mindig nem történt meg.

Pazar pompával

ünneplik Angliában György király trónraléptének jubileumát

Londonból jelentik: Az angol kormány már most megkezdte V. György angol király uralomra lépésének jubileumát előkészíteni. A jövő évben lesz huszonöt éve annak, hogy György király elfoglalta őseinek trónját. Ezt a jelentős évfordulót oly hatalmas fényvel és pompával ünneplik, amintőre nem igen volt még példa az angol történelemben. A jubileumi ünnepségeken 25 indiai maharadzsza és 35 kisebb fejedelem vesz részt, akik kincseiket, ékszereiket magukkal viszik Angliába. Az ezeregyéjszaka kápráztató ragyogásához hasonlít majd György király jubileuma, amelyen nemcsak az egzotikus királyok és fejedelmek vesznek részt, hanem amelyre az európai uralkodók is elküldik képviselőjüket.

Mussolini és Dollfuss találkozása

Bécsből jelentik: A Reichspost római tudósítója jelenti, hogy Dollfuss és Mussolini találkozására nézve nem állítottak össze előre programot. A találkozás rendkívül barátságos atmoszférában megy végbe, de tisztára személyi karaktert fog viselni. Természetes, — jelenti a Reichspost — hogy politikai kérdésekről is tárgyalnak majd, azonban az olasz-osztrák viszonyról nem eshetik szó, tekintettel arra, hogy a két állam közötti viszony a legszivélyesebb és az összes problémákat a római egyezmény keretében megoldották. A riccionei találkozáson minden valószínűség szerint arról a helyzetről tárgyalnak majd, amely Ausztria és szomszédai között fennáll. Mussolini ebben a viszonylatban akarja a fennálló problémákat megoldani.

Allandó rovat

Áldozatokat követeltek a bomba-robbanások Ausztriában

Bécsből jelentik: Blindenseeben a paplakban bomba robbant, amely az épületen súlyos károkat idézett elő. Salzburgban a villamossági telepen robbant bomba, amely több gépet elpusztított. A robbanás akkor következett be, amikor a munkásság a teremben időzött. Három munkás súlyosan, ketten könnyebben sebesültek meg.

Wulz községben egy szociáldemokrata többször rákölt egy Heimwehr-katonára, aki súlyosan megsebesült. A merénylőt a statáriális bíróság elé állítják.

Az esti órákban Salzburg külső városrészében egy villamos-vállalkozó autóját robbantották

fel. Az autó pozdorjává tört, de megrongabódtak a közeli házak is.

A robbanásnak két súlyos és két könnyebb sebesültje van.

Egy vorarlbergi községben a paplak lépcsőjén robbant bomba. Kinderbergben egy nemzeti-szociálista érzelmi paraszt egy Heimwehr-érzelmi vetélytársa szénakazlában rejtett el bombát. A bomba nem robbant fel, mire a paraszt felgyújtotta a kazlat. Elfogták és a statáriális törvények értelmében gyujtogatásért rögtönítelő bíróság elé kerül.

Hajsza egy huszmillió aranykoronás örökség után, amely harminc esztendő után Aradon újból megindult

Rendkívül érdekes, részben aradi vonatkozásu, többmillió örökségi ügy került a timisoarai törvényszék elé. A per előzményei ez előtt harminc esztendőre nyulnak vissza és abban — egy régi megállapodás következményeképpen — szerepel néhai Reusz Sándor aradi sórnagykereskedő neve is.

Harminc esztendővel ezelőtt történt, hogy özvegy Schmitz Sándorné született Stefanovici Julia, aki első házasságában Radulovic Pál neje volt, hosszas szenvedés után elhunyt. Schmitz Sándorné a délvidék egyik leggazdagabb asszonya volt és

20 millió aranykoronát, kitevő vagyonára 180 örökös jelentkezett a fehértemplomi hagyatéki bíróságnál.

A hagyaték egyik értékes darabja a timisoarai első kerületi Eugen de Savoya és Lonovich-uccák sarkán álló egyemeletes bérház volt. Míg a fehértemplomi hagyatéki bíróság egymásután utasította el az igénylőket, a timisoarai bérháznak nem akadt gazdája. Örökös hiányában a törvényszék Braun Zsigmond dr. ügyvéd személyében ügygondnokot nevezett ki a ház kezelésére.

Az örökösök között feltűnt Thomas Stefanovici kereskedő is, aki a lengyelországi Horodonica város polgármestere. Háboru után a birtok egy 17 milliót érő része Jugoszláviába került. Erre 158 új örökös jelentkezett. Romániában először 1925. május kilencedikén jelentkezett Stefanovici Thomas, aki az aradi törvényszéken — mivel az állami ügyvédség székhelye Aradon volt — *igénypert indított.* Az állam a maga részéről szintén igényt tartott a timisoarai ingatlanra, mivel Stefanovici negyedéziglennél távolibb rokona volt az örökösöknek, ilyen esetekben pedig az örökség az államra száll vissza. A per azonban nem jutott el az ítéletig, mert közben egyezmény jött létre Stefanovici polgármester és a román állam között és a házat átengedték a polgármesternek. Stefanovicit bevezették a telekkönyvbe és később eladta a házat 800 ezer lejért Braun Károly dr. timisoarai orvosnak.

A perben azonban — mint említettük — több örökös szerepelt, köztük Reusz Sándor aradi lakos is. Reusz Sándor nem volt *anyagilag közvetlenül érdekelt fél az ügyben és egy baráti szivesség folytán került ő is az igénylők közé.* Még a háboru előtt történt ugyanis, hogy néhai Kertész Miksa dr. ügyvéd az egyik igénylőtől, akinek pénzre volt szüksége, megvásárolta esetleges örökségét. Dr. Kertész Miksa azonban ekkor mint ügyvéd különböző okok miatt a pert nem folytathatta és megkérte régi barátját, néhai Reusz Sándort, hogy folytassa ő a pert. Reusz Sándor ezt a baráti szivességet meg is tette, *anélkül azonban, hogy az ügyhöz bármilyen anyagi érdek kötötte volna.* A Reusz-család — két évvel ezelőtt — a Jugoszláviában folyó perrel kapcsolatban értesítést is kapott az ottani igazságügyi hatóságtól. Ezt az értesítést a

család — tekintettel arra, hogy anyagilag nem volt érdekelve — özvegy Kertész Miksánéknak továbbította, aki jelenleg Magyarországon lakik és akinek öccse a pert finanszírozza.

Reusz Sándor nevének kívül az ügyben még szerepel Braboniné, született Stefanovici Mária tomesi-i lakos, Stefanovici János elcsavai lelkész és a kiskoru Stefanovici Lucia bucuresti-i lakos, valamint Putnik dr. orosz-állampolgár neve is. Ez a csoport az állam, továbbá Braun Károly dr. orvos és Stefanovici Thomas ellen pert indított és a horodonicai polgármestertől visszakövetelik a 800 ezer lejt, mire Braun Károly orvostól azt, kéri, hogy a házat adja át nekik és töröltesse nevét a telekkönyvből, mivel rosszhiszeműséget vélnék az adósság körül felfedezni.

A román államot azért vonták perbe, hogy a maga részéről semmisítse meg a békés egyezséget.

Braboniné csoportja régi parochiák okmányai-val indult harcba Stefanovici Thomas családjá ellen. Kijelentette, hogy az örökösök családjá régi bánági román család s eredeti neve Isfanivici, de a család fő, aki déltimisi román lelkész volt, a verseci szerb teológián végzte tanulmányait és ott Stefanovicira kellett szerbesítenie nevét. Ennek a Stefanovici lelkésznek lenne unokája Stefanovici Julia a fehértemplomi dúsgazdag özvegy. Stefanovici Thomas a maga részéről szintén ósrégi okmányokkal bizonyít.

A perek perrendtartási okokból kifolyólag már a Semmitőszékig jutottak. A Semmitőszék minden pergátló kifogást és akadályt megszüntetett és utasította a timisoarai törvényszéket, hogy haladéktalanul kezdje meg az ügy érdemi tárgyalását. Ez ma meg is történt. Braun Károly, valamint az állam képviselői arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az orvos a ház vételekor jóhiszeműen járt el és a vétel érvényes mindaddig, míg az aradi törvényszék előtt megkötött békés megegyezés egy perfelvételi ítélettel nincs megdőntve.

A törvényszék elrendelte a bizonyítást. Mindkét fél tehát köteles családtagjával felvonulni, valamint az évek során tekintélyesre növekedett periratokat beadványaikkal csatolni. Stefanovici Thomast pedig diplomáciai uton idézik meg.

A per tehát, amely harminc esztendője húzódik már és amelybe néhai Reusz Sándor neve egy baráti szivesség folytán került csak, most kezdődik tulajdonképpen.

CORSO-mozgó mai műsora:

7¹/₂, 9¹/₂ órákor!

Nyitott tető. Kellemes hűvös terem.

Szőke párdúc!

CLARK GABLE és JEAN HARLOW

változatos slágerfilmje.

Nyári kert
Étterem
Bar

Madárnál.

Minden este szenzációs családi műsor. Kezdeté este 7/10 órakor. Reggelig nyitva. Nézzé meg aszenzációsan berendezett új bárhelyiséget. Olcsó árak, jazz-band és cigányzene, meleg konyha reggelig

Regényes karrier Odesszától — Aradig

Résztvett egy aradi rendőrtiszt a cári ezredes odesszai esküvőjén

Olanicenco rendőrkomisszár, volt orosz katonatiszt bizonyította az ügyészségen Pecenchin ezredesné házasságát — Huszonnyolc ágyúval jött Romániába az orosz—japán háború egykori hőse

A Bratianu ucca 19. számú ház egyik szerény lakásában ülök. Az asztalnál szemben simafrizurájú, egyszerű sötétkéruhájú uriaszszony ül: Pecenchin Miklós egykori cári ezredes özvegye, akinek ügye az utóbbi napokban az aradi bírói fórumokat foglalkoztatta. Aki regénybeillő küzdelmek és harcok után most odajutott, hogy kétséghívóják özvegy jogait és azt állítják róla, hogy nem volt törvényes felesége az ezredesnek. Iratokat vesz elő és elémhelyezi az asztalra. Pecenchin ezredes minősítési táblázata, amelynek hivatalos stílusú szünke szavai mögött érdekes katonatiszti karrier húzódik meg.

Mit mond ez a hadügyminiszteriumban készült táblázat. Pecenchin ezredes 1912-ben kötött törvényes házasságot Odesszában Antonina Wasilieva urnóval. A házasság időpontja 1912. április 23-ika volt. A személyi adatok után a szolgálati adatok következnek és kiderül, hogy

a volt cári ezredes 1898-ban, majd 1904-től 1906-ig résztvett az orosz—japán háborúban, ahonnan nem kevesebb, mint huszonkét kitüntetéssel tért vissza.

A kitüntetések ma is megvannak a kis aradi lakásban, üvegszekrény mélyén őrzik azokat kegyelettel az özvegy.

Menekülés a pokolból!

Az ezredest a háború kitörése ismét fronton találta, a negyedik orosz hadtest vezérkarában működött, majd a mozgósítási osztály parancsnoka lett. A háború végén már sokkal fontosabb megbízatást kapott feletteseitől, a hadifelszerelési osztály élére került és ilyen minőségben teljhatalommal rendelkezett a negyedik hadtest teljes munitiója felett. Az események az elkerülhetetlen vég felé száguldtak, az orosz front mindenütt összeomlott. Moszkvában már Kerenski volt az ur. A történelem kereke tovább forgott, vad düllében indult meg mindenki ellen, aki valaha is a cárhoz tartozott. Pecenchin ezredes tisztában volt azzal, aminek be kell következnie és hirtelen elhatározással az orosz—román határon temett. 1918. március 13-án Pecenchin ezredes átjött Romániába és a magával hozott katonákon kívül értékes ajándékot szállított a román hadsereg részére: huszonnyolc nehéz és könnyű ágyút és hatalmas mennyiségű munitiót. Amikor az átadás befejeződött, lasiba utazott, ahol a királyi pár tartózkodott és audiencián fogadta az ezredest. Pecenchin ezredes feleségével együtt menekült el Oroszországból.

Néhány heti romániai tartózkodás után az ezredesné azt javasolta férjének, hogy visszazökik Odesszába, meggyőződik arról, milyen a helyzet és ha lehetséges, ismét letelepednek Oroszországban. A házaspár azonban dilemma előtt állott, kétségtelen volt, hogy az uriaszszony nem utazhat Pecenchin ezredesné név alatt, mert üldöztetésnek, esetleg börtönnek teszi ki magát. Mielőtt az utazás megtörtént volna, megdöbbenő hírek érkeztek. Ezek szerint a szovjetkormány fel akarja ajánlani Ro-

mániának a hadifoglyok kiszolgáltatását, azzal a feltétellel, ha a menekült volt cári tisztet kiadja.

— Valamit tenni kell — mondotta az ezredes feleségének — ha már kiadnak, legalább te ne szenvedj...

Jelentkezett a románi szigurancán, ahol jegyzőkönyvbe diktálta, hogy Antonina Wasilieva nem törvényes felesége, mert még 1902-ben megvált Oroszországban, ahol két gyermeke is él. A jegyzőkönyv alapján az ezredesné leánynevére szóló igazoló iratot kapott és ezzel az igazolvánnyal táskájában szökött át néhány hét múlva az orosz határon. Kocsival ment Tiraspolig, ahol hamarosan meggyőződést szerzett arról, hogy a házjukba való visszatérés lehetetlen. Az egykori cári tisztet sorban végezték ki és

Pecenchin ezredes felére magas vérdíjat tűztek.

Egy tiraspoli zsidó kereskedő segítségével, minden csomagját hátrahagyva, egy szál ruhában menekült vissza, egész uton rettegve, hátba elfogják.

Hazatérése után az ezredes elhatározta, hogy katonai szolgálatra jelentkezik és érdemei alapján kéri rangjának visszaadását. Kérését nyomban teljesítették, sőt nemsokára iasi-i térparancsnok lett és a Coroana Romana tiszti keresztjével tüntették ki. 1923-ban Aradra helyezték és itt szolgált egészen haláláig. A romániai szigurancra jegyzőkönyvét már régen elfelejtette az özvegy, amikor most — a polgári pere folyamán — felszínre került és ellenfele ezzel akarta igazolni, hogy nem törvényes örököse Pecenchin ezredesnek.

Különös találkozás

A polgári per megnyerésétől függetlenül a bünygy tovább folyik és éppen a közelmúltban történt rendkívül érdekes fordulat az ügyben. Pecenchin ezredesné, akinek nem állott módjában Odesszából megszereznie házasságlevelét, véletlenül összetalálkozott egy aradi rendőrtiszttel, aki még Odesszából ismeri őt és férjét, sőt — ilyen játékot űz néha a szépséges sors — jelen volt esküvőjénél is.

Olanicenco rendőrkomisszár, volt orosz katonatiszt, az odesszai politechnikum egykori növendéke jelentkezett az ügyészségen s a vizsgálóbírónál és eskü alatt vallotta, hogy az özvegy törvényes felesége volt az ezredesnek.

Ennek a vallomásnak alapján Seracu Adrian vizsgálóbíró, az első számú kabinet vezetője jelentést küldött a hadügyminiszteriumnak és abban közölte, hogy az özvegy nyugdíja továbbra is folyósítható.

A regényszerű fordulatok után az ezredesné merész elhatározásra jutott.

— Most már nem elégszem meg az eddigi bizonyítékokkal — mondotta — ha az ellenfelem ügyvédje, vagy a bíróság nem szerzi be, úgy én igyekszem megszerezni az odesszai

igazolást házasságunkról. Nem tudom, elmehelek-e Odesszába, hiszen félhetek attól, hogy most is börtönbe vetnének, ha Bucurestibe érkezik az orosz követ, felkeresem és az ő intervencióját kérem a házasságlevelém megszerzéséhez.

Az arad—moszkvai diplomáciai intervenció tehát mindenképpen megtörténik és talán az első hivatalos aktusok között fog szerepelni a diplomáciai kapcsolatok felvétele után az aradi ezredesné házassági bizonyítványának ügye, amely most, sok esztendő után, ilyen port vert fel...

Pecenchin ezredesné, az orosz—japán háború egykori hősenek, a volt cári tisztnek özvegye harcbaindul jogaiért...

Marosi Rudolf.

Véres háború dul

Paraguay és Bolivia között

Londonból jelentik: A Grand Chako harctéren teljes erővel tombol az a döntő küzdelem, amelyet a paraguay-i csapatok kezdeményeztek. Három nappal ezelőtt a paraguay-i hadsereg minden tartalékával együtt döntő offenzívát kezdett, mely ugyiltszik célját el is éri és véget vet ennek a két év óta tartó háborúnak. A hatalmas ütközetek folyamán — hivatalos harctéri jelentés szerint — mindkét részről tizenegyezer katona esett el. A támadó hadsereg negyvenezer főnyi csapattal körülvette a Pangian-erődöt, amely a legfontosabb stratégiai gócpontnak tekinthető. Ha ez az erőd elesik, megszűnik a háború is. A rendkívül megerősített erődöt harmincezer bolíviai katona védi. Legújabb hírek szerint Palivianból nagyobb bolíviai csapat elindult a Pangian-erőd felmentésére.

Színház—Művészet—Irodalom

* A színház heti műsora. Szombat este 9 órakor: Hölgyeim, elég volt (páratlanul mulatságos bohózat, csak felnőtteknek).

* Hölgyeim, elég volt! Pompás francia bohózat premierje, csak felnőtteknek. A gall pikantéria régen nem nyert ilyen kitűnő megnyilatkozást, mint ebben a csak felnőtteknek szinrekerülő szombati újdonságban. Egy fiatalember a szerelmi bonyodalmak sorozatába kerül, úgy, hogy végül is kétségbeesetten kiált fel: Hölgyeim, elég volt! Vaszary János frappáns fordítása az eredeti francia szellemességet talán még hatványozta is. Az aradi előadás tempója tökéletesen előmozdítja a francia bohózatoktól megkívánt perdülékenységét. A pénztár csakis felnőtteknek ad ki jegyet, mert kiskorúak számára a hatóságok a darab előadását nem engedélyezték.

* Mussolini új színműve Budapesten. A bécsi Burgszínház igazgatója, Röbbeling most hosszú levélváltás után pontosan megállapította, hogy mikor lesz Mussolini új színpadi művének első előadása. Az olasz miniszterelnök új drámájának címe „Julius Caesar”. A szép Napoleon-darab előadásért, amely a múlt évadban volt a Burgszínházban, Mussolini Bécsnek engedte át a világbemutatót. December első hetére tervezik a „Julius Caesar” bemutatóját, a címszerepben Werner Krauss-szal, aki a „Száz nap” című Mussolini-dráma főszereplője volt. Egyidejűleg megindultak a tárgyalások Budapesttel is. Herczeg Géza fordítja magyarra és németre Mussolini drámáját, amelyet a Duce ezuttal egyedül fog „szignálni” a színlapon, társszerzője, Giovacchino Forzano nélkül.

EFORIA TEKIRGHIOI

A TENGER BARÁTAINAK SÁTORTÁBORA.

Nyitva június 15—szeptember 15-ig. Elszállások „Canadian” sátrakban dupla betővel 1, 2, 3, 4, 8 és 16 személy részére. Villanyvilágítás, naponta 3-szori bőséges étkezés, jó ivóvíz, egészségügyi szolgálat szakorvosok által. Jelentkezés, információ stb.:

SÁNDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGY IRODÁBAN

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZARON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT! 465

MONEASA-FÜRDŐ

teljesen újonnan renoválva,

2853-54

megnyitult július 1-én.

Fürdőorvos a telepen. :: Elsőrendű étterem. :: Meleg ásványfürdő naponta. :: Csukott uszoda és strand. :: Szobák és ellátás nagyon olcsó árakon. :: Fürdőigazgatóság

Megvalósul egy újabb Verne-álom**Wilkins új tengeralattjáróján
a napokban indul az Északi sarkra****Elkészült a Nautilus II., a modern technika mesterműve — A bátor sarkkutató feleségét is magával viszi az örökjég birodalmába**

Londonból jelentik: Wilkins, a világhírű sarkkutató a napokban Londonba érkezett és a földrajzi társaság tagjai előtt előadást tartott legközelebbi terveiről. Az előadásra meghívták az angol tudományos világ minden számottevő képviselőjét. Az előadáson a szenzáció erejével hatott

Wilkins bejelentése, hogy már a legközelebbi napokban indul újabb sarki útjára.

A sarkutazások ma már nem jelentenek szenzációt, hiszen a technikai felkészültség az utolsó két évtizedben annyira tökéletesedett, hogy az örökjég birodalmának legyőzése ma már nem jelent olyan diadalt, mint a század első éveiben. Ma már se szeri, se száma azoknak a tudósoknak, akik repülőgépekkel, vagy léghajókkal átrepültek a pólusok felett.

Mindezek dacára Wilkins bejelentett újabb sarkkutatója óriási szenzációt keltett tudományos körökben.

Wilkins ugyanis tengeralattjáró hajóval akart az északi sarkra eljutni.

Ez eddig még senkinek sem sikerült. Az eddigi sarkkutatók vagy légi járművel közelítették meg a pólust, vagy pedig hajóval mentek az örökjég birodalmáig és onnan kutyaszánokkal próbálták megközelíteni a jég hátán a nagy ismeretlent. Az a gondolat azonban, hogy az örökös jégpáncél alatt érjék el az északi sarkot, Wilkins agyában született meg. Néhány évvel ezelőtt a Nautilus tengeralattjáró fedélzetén el is indult Wilkins az északi sark felé és az egész világ nagy érdeklődéssel várta útjának eredményét. Wilkins azonban kénytelen volt akkor tervét feladni, mert a Nautilus nem bizonyult megfelelőnek a veszedelmes expedíció végrehajtására. Kiderült, hogy az expedíció valamennyi résztvevője számára biztos halált jelentett volna, ha nekimerészkednek a kockázatos utnak.

Ez a kudarc azonban nem lohasztotta le Wilkins utazási kedvét. A legnagyobb titokban egy újabb tengeralattjárót építtetett Angliában, ahol most készült el az első sarki buvárhajó, amely a Nautilus II. nevet kapta. Wilkins hű maradt a Nautilus névhez, amelyet tudvalevően Verne Gyula híres regénye után adott meg hajójának. A Nautilus II. a technika

mesterművének számít. A buvárhajó a legmodernebb felszereléssel van ellátva és

alkalmas arra is, hogy akár hónapokig maradhat a víz alatt.

Természetesen tökéletes rádióaparátus is van a hajón, úgyhogy Wilkins a víz alól állandó érintkezést tarthat fenn a világgal. A periszkóp, amely az eddigi buvárhajók szeme volt, teljesen fölöslegessé vált ezen a modern hajón és Nautilus II. periszkóp nélkül is teljes biztonságban haladhat majd a jégpáncél alatt.

A sarki utazásnak egy másik érdekessége, hogy

a hajón fog majd utazni Wilkins felesége is.

A bátor asszony elhatározta, hogy a buvárhajón is elkíséri férjét kockázatos útján. Ő lesz az első asszony, aki részt vesz egy északsarki expedícióban, mert az eddigi összes sarkutazások a gyöngébb nem teljes kizárásával kerültek megvalósulásra.

**A várterület átvételéről
tárgyal Aradváros vezetősége****A vár helyén villanegyed épül — A vár területéért a város átadja a baltanyakat a katonai hatóságoknak**

Aradvárosának egyik régi, évtizedek óta huzódó problémája a vár területén építendő villanegyed felépítésének kérdése, amely a közeljövőben döntő stádiumába érkezik, amennyiben *előreláthatólag létrejön a meg-
egyezés Aradvárosa és a hadügy kormány között.*

Egy hónappal ezelőtt történt, hogy a katonai hatóságok tárgyalásokat kezdtek a város vezetőségével arravatkozólag, hogy Aradvárosa engedje át a hadügyminiszteriumnak a jelenleg városi tulajdonban levő kaszárnyákat, gyakorlótereket, valamint a Csálai-erdő közelében levő lövöldét. A katonai hatóságok egyben a feltétel iránt is érdeklődtek, amelyek mellett a város hajlandó lenne ezeket az épületeket és területeket átadni. A város vezetősége válaszában közölte, hogy abban az esetben, ha a várat megkapja és a vár területéről a

**Újra elrendelte az ügyészség
Lucuta aradi esperes elmeállapotának
megvizsgálását****Három orvosból álló bizottság szállt ki az esperes lakására.**

Érdekes fordulatot vett egy Aradon széles körben ismert családi háborúság. Mint annakidején részletesen megírtuk, Lucuta Mihály aradi esperes és családja között indult meg a harc, melynek folyamán az esperes felesége férje gondnokság alá helyezését kérte a bíróságtól, pazarlás címén. Annakidején az ügyészség elrendelte Lucuta Mihály elmebeli állapotának megvizsgálását és a szakértő orvosok véleménye alapján elutasította a gondnokság alá helyezésre vonatkozó kérvényt. Az uriaszony fellebbezése folytán az ügy a timisoarai Tábla elé került, amely megerősítette a törvényszék ítéletét.

A háborúság ügyében azóta nyugalom uralkodott, egészen néhány nappal ezelőttig, amikor is Lucuta Mihályné újabb kérvénnyel fordult az aradi ügyészséghez és ismét kérte férjének gondnokság alá helyezését. Az ügyészség a mai napon megbízta dr. Bodea Ionel kórházi főorvost, dr. Hersch Andor ideggyógyászt és Ionescu törvényszéki orvost, vizsgálják felül az esperes elmeállapotát és tegyenek jelentést az ügyészségnek vizsgálatuk eredményéről. A három orvosból álló bizottság ma kiszállt az esperes lakására, munkája eredményéről azonban még nem tett jelentést.

katonaság elköltözik, hajlandó az említett tulajdonjog-átruházó szerződést megkötni a hadügyminiszteriummal.

A tárgyalások erre vonatkozólag meg is indultak és már előrehaladt stádiumba jutottak. Ursu János dr., az interimár-bizottság elnöke éppen ezért utasítást adott a város mérnöki hivatalának, hogy tanulmányozza a várterületet, valamint magát a vár épületét és rövid időn belül terjessze be erre vonatkozó jelentését. Tegnap délután Caiara Ágoston mérnök Zabb István interimár-bizottsági tagkíséretében bejárta a vár területét és a tapasztalatról jelentést készített, amelyet Ursu János dr. hazaérkezése után tárgyal le a város vezetősége.

A jelentés mindenekelőtt azzal foglalkozik, hogy a part szóban levő része árterület és ezért abban az esetben, ha ezen a területen építkezésre gondolnak, akkor mindenekelőtt megfelelő védőmunkákat (gátak építését, stb.) kell végrehajtani. Megemlíti a jelentés, hogy a várterület mindenekelőtt villanegyed építésére, de általában emberi letelepedésre alkalmas és ezért

a vár lebontása után az építkezéseket ezen a helyen meg lehetne kezdeni.

Végül a jelentés arról számol be, hogy a vár falaiban, épületében levő téglák 30—60 százalékban alkalmasak arra, hogy újabb építkezésre használják fel őket.

Mint már említettük, a mérnöki hivatal ezt a jelentést az interimár-bizottság elnöke elé terjeszti.

CENTRAL: 7¼ — 9¼ órákor!**Tét — egy emberfej!**

Rendkívül izgalmas, lebilincselő bűnügyi dráma
HARRY BAUR, GINA MANES,
INKISCHINOFF.

Szenzációs kísérőműsorok!

SELECT: 7¼ — 9¼ órákor!

Reprizhelyekkel!

MARION

Zeneszigjáték, főszerepekben:
Magda Schneider, Hermann Thimig,
Otto Wallburg.

Jön: ASSZONY A KINPADON!

Főszerepekben. Nancy Karrol és Cary Grant.

**Pervesztes lett két aradmegyei község
két külföldi földbirtokosnővel szemben****A gróf Hunyady-birtokperben hozott elvi táblai ítélet döntötte el a per sorsát**

Érdekes birtokperben hirdetett ma ítéletet az aradi törvényszék. A napokban megírtuk, hogy Repszig és Manera községek pert indítottak dr. Hermann Hugóné, egy salzburgi ügyvéd felesége és dr. Zechmeister Béláné, egy bécsi ügyvéd felesége ellen, akiknek a két község határában birtokuk fekszik, kérve a birtok kisajátítását. A két uriaszony édesapja, Herman Krisztian volt aradmegyei földbirtokos kétezer holdat hagvott gyermekeire, az agrárreform során azonban a birtok legnagyobb részét kisajátították és csak néhány száz holdat hagytak meg. A község lakosai azon a cí-

men kérték a megmaradt birtok elvételét, hogy a két uriaszony abszontista, azaz 1918. december elsején nem tartózkodott az országban. Az érdekes ügy a királyi kabinetirodát is foglalkoztatta, amennyiben a község lakosai parasszal éltek öfelségénél és a király rendelkezésére vizsgálat is indult meg az ügyben.

Az elmúlt napokban folyt le a bírósági tárgyalás, amelynek során dr. Harduti Ionel ineu ügyvéd a birtok kisajátítását kérte az érdekeltek községei nevében, viszont dr. Lukácsy Lipót, a két uriaszony jogi képviselője a kereset elutasítását kérte, azzal az indokolással, hogy a bírói fórumok egyezben már határozatot hoztak az ügyben és arra visszatérni nem lehet. Lukácsy dr. felmutatta a bírósági tárgyaláson azt a táblai határozatot, amelyet a közelmúltban a Hunyadi grófi birtok ügyében hoztak Timisoarán és amely ezt az elvi döntést tartalmazza. Ma hirdették ki az ügyben az ítéletet és elutasították a két község keresetét, azzal az indokolással, hogy a bírói fórumok már döntöttek egyezben az ügyben és „res judecata”-nak tekintendő, amire újból visszatérni nem lehet.

Vásároljon

Kirakati árak mellett leg-
olcsóbban felár nélkül

6 havi hitelre

„Mercur” könyvre

MUZSAY-nál

férfi-, fiú- és gyermekruha telepe
ARAD, színházzal szemben. 3576

HIREK

Mesterséges eső

Uzbekisztánból, a Szovjet gyapottermő területéről érkezik a híre, hogy a mesterséges eső problémájának megoldása sikerült. A taskendi meteorológiai intézet több esztendő kísérletezés után elérte már azt, hogy mintegy másfél négyzetkilométeres területen sikerült 45 perces mesterséges esőt előidézni. Gázok segítségével — így szól a híradás — növelték a levegő vízgőztartalmát, majd villamosság felhasználásával a mesterséges felhőkből esőt idéztek elő. Messziről jött hírt nehéz ellenőrizni. A tudósítás is beszámol arról, hogy az eljárás olyan drága, hogy egyelőre gyakorlati értéke nincsen. De bizonyos, hogy az emberiség egy ősi, nagy problémájához kerülünk egyre közelebb. Az időjárás irányítása nem lehet megoldhatatlan probléma. Ezek a kísérletek beigazolják azt a meggyőződést, hogy az ember egyre jobban urrá lesz a természetén. Évezredek óta várt mindent a természeti erők vak működésétől és „jóságától”, élt és dolgozott, kiszolgáltatta ismeretlen erők kénye-kedvének. Most lassankint megfordul ez a viszony és az ember tetszése szerint használja fel majd a természet törvényszerűségeit. Az esőért imádkozó ősnépek vad táncaitól máris nagy az út a 45 perces mesterséges záporig. Kétségtelenül nagyobb, mint a mesterséges esőkísérlettől az időjárás rendszeres irányításáig. Az emberiség új korszakának nyitánya lehet az a taskendi műzapor.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Sok helyen eső, esetleg zivatar. Lényegtelen hőváltozás.

— **Tilos a kevert buzalisztból készült kenyér forgalomba hozatala.** Bucurestiből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy újabb rendelkezésig eltiltja a buza- és rozslisztból készült kenyér készítését, más lisztel keverve. Ugyancsak eltiltja más lisztekkel kevert buzalisztból készült kenyér gyártását, készítését és forgalomba hozatalát. Külön hangsúlyozza a rendelet, hogy a kenyér- és lisztárak maximálásáért csak a minisztérium utasítására eszközölhetik a városok.

— **Vádak Dumitrescu tábornok ellen.** Bucurestiből jelentik: Todicescu tábornok, a hegyivadászok parancsnoka, aki megbízást kapott, hogy vizsgálja meg a Dumitrescu tábornok, volt csendőrpáncsnok ellen felhozott vádakot, beterjesztette jelentését, amelynek megvizsgálása után döntenek arról, hogy hadbíróskodás elé állítják-e a tábornokot, vagy sem.

— **A Ciumetti-ügy rejtélye.** Bucurestiből jelentik: Zenovie bíró, akit a Ciumetti-ügy kivizsgálására delegáltak, ma szembesített egy Georgescu nevű egyént azzal a csendőrral, aki ott volt, amikor Ciumetti holttestét kihúzták a tóból. Georgescu szerint Ciumetti zsebében levelet találtak, amelyben bejelenti, hogy öngyilkos lett. A csendőr erről a levélről mit sem tud. A levél eltűnt, később és az ügyészség azt hiszi, hogy valakinek oka volt arra, hogy eltüntesse a levelet. Több magasrangú rendőrszert is kihallgatott ezután a felelőlt vizsgálóbíró.

— **Bolgár újságírók Budapesten.** Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel huszonhét bolgár újságíró érkezett a magyar fővárosba. Eremoff szerkesztő vezetésével. A vasúti állomáson a magyar külügyminisztérium egyik magasrangú hivatalnokai üdvözölte a bolgár sajtó reprezentánsait. Az újságírók hétfőig maradnak Budapesten és megtekintik a magyar főváros nevezetességeit.

— **A Precup-ügy polgári vádlottja.** Bucurestiből jelentik: A Precup-ügy kilenc polgári vádlottja — mint ismeretes — a Semmitűzőkhez folyamodta meg az ítéletet. A Semmitűzők augusztus 20-án foglalkozik az ügygel.

— **Két bányászercsétlenség Németországban.** Berlinből jelentik: Németországban két bányászercsétlenség történt. A Rajna-völgyében lévő Friedrich Heinrich szénbányában bányalégreggás következett be. Három bányász meghalt, huszonhárom megsebesült. A Dortmund mellett lengel vasbányában az oldalfalak összeomlottak s hét embert temettek maguk alá. Csak két bányászt sikerült megmenteni. Öten meghaltak.

— **Repülőkatasztrófa Ujvidéken.** Ujvidékről jelentik, hogy a katonai gyakorlótérre egy repülőgép szállt fel, amelyben két tiszt foglalt helyet. gép sebessége többszáz méter magasságban irtelen lecsökkent, úgy, hogy a repülőgép lezuhant. A két tiszt szörnyen meghalt.

— **Pestis Mandzsuriában.** Mukdenből jelentik: Mandzsuriában a pestis minden esztendőben áldozatokat szed. Ebben az évben a pestis-járvány sokkal hamarabb jelentkezett mint más esztendőben, ami arra vall, hogy az idén ez a rettenetes betegség sokkal nagyobb arányokat fog ölteni. Eddig a pestis tizenhét halálos áldozatot követelt.

— **Hirtelen halál.** Ma délelőtt hirtelen halálos esetet jelentettek az aradi rendőrségnek. Sarb Anna 41 éves szolgálólány, aki Don György Str-Brancoveanu 55. szám alatti lakosnál volt alkalmazva, ma közvetlen az előtt a ház előtt, ahol szolgált, összeesett. A járőrök nyomban hozzásiettek, bevitték a lakásba és az előhívott kerületi orvos: dr. Papp Teodor megállapította, hogy a szerencsétlen nő szívbeteg volt, szívrohamot kapott és meghalt.

— **Elegáns lakásberendezéseket árvereznek el pénteken reggel az elsőkerületi adóhivatalban.** Hivatalosan közlik velünk, hogy pénteken, e hó 13-án reggel negyed kilenckor két elegáns szoba-berendezést árvereznek, amelyeket adótarozás fejében foglaltak le és a hivatal raktárában állították fel. Az árverésen bizonyára nemcsak hivatalos „hiénák” vesznek részt, így tehát a butorok, amelyek ismert aradi emberek tulajdonában voltak, ismét jobb családok birtokába mennek át.

— **Két betörés történt az elmúlt éjszaka Aradon.** Benea Lajos Oltuz-ucca 185. szám alatti üzletébe hatoltak be az éjszaka folyamán a betörők, akik néhány száz lejnyi készpénzt és több mint ezer lej értékű árut loptak el. — A másik esetben a betörők a Campul Linistei-ucca 62. szám alatt jártak, innen 850 lejt loptak el. A vizsgálat megindult.

Feltalálták a láthatatlan füstöt

A Daily Herald jelenti: Egy angol tudós szenzációs találmányt tökéletesített, amely nagy hatással lesz a jövő légi háborújában. A tudós feltalálta a „láthatatlan füstöt”, amely szilárd anyagból készül és amelyet elporlasztás útján állítanak elő. A finomra szitált porfelhő összetételénél fogva, láthatatlanná válik. A láthatatlan füst hatalmas területeket tud ellepni. A repülőgépek motorjai beszívják ezt a láthatatlan fémanyagot, amelytől a hengerek eldugulnak. A repülőgépek — ha utjuk alatt ebbe a láthatatlan füstfelhőbe kerülnek — kénytelenek lesznek motorjaikat leállítani. Ez a láthatatlan függöny sokkal biztosabb védekezési eszköz, mint a legerősebb fal.

— **Kitiltották H. G. Wells művelt a londoni községi könyvtárakból.** Londonból jelentik: A londoni tanács határozatot hozott, amellyel a községi könyvtárakból kitiltották H. G. Wells könyveit, azzal az indokolással, hogy művei nem alkalmasak arra, hogy az ifjuság erkölcsi nevelését szolgálja.

— **Hatos ikrek.** Ploestiből jelentik: A közeli Inotesti községben lordache Ioana asszonynak az elmúlt éjszaka folyamán hat gyermeke született. Kettő közülük nyomban a világra jött után meghalt, a másik négy azonban az anyával együtt teljesen egészséges. A páratlanul álló eset rendkívül nagy feltűnést keltett és orvosok fogják megvizsgálni ezt a nem mindennapi élettani jelenséget.

— **Menetdíjleszállítást kér Arad főorvosa az üdülőtelepekre utazó gyermekek részére.** Arad megye főorvosi hivatala feliratot intézett az egészségügyi minisztériumhoz és azt kérte, hogy a közlekedésügyi minisztériummal egyetértve, az üdülőtelepekre utazó gyermekek menetjegy kedvezményét 50 százalékról 75 százalékra szállítsák le. Az arad megyei főorvosi hivatal ugyanis 1934—35. évi költségvetésébe 60 ezer lejt vett fel a gyermeknyaralás céljaira. Ebből az összegből a megye 50—55 arra rászoruló gyermek nyaralását tudja fedezni. A mai napig azonban már négyszáz gyermek jelentkezett és a megye költségvetési fedezet hiánya miatt ezeknek előreláthatólag csak egy nyolcadát tudja nyaralásra küldeni. Cosma Demeter dr. megyei főorvos megállapította, hogy ezek a gyermekek szinte kivétel nélkül vérszegények, tuberkulózisra hajlamosak és a nyaralás megkönnyítése végett fordult az egészségügyi minisztériumhoz, amelytől 75 százalékos menetdíjkezdmény kieszközlését kérte. Abban az esetben, ha a CFR. ehhez a menetdíjkezdményhez hozzájárul, akkor a megye nemcsak 50, hanem 60—65 gyermeket küldhetne Agigiu üdülőhelyre. Néhány szülő önként vállalta az utazási költségek fedezését és ezzel elősegítette azt, hogy több gyermeket küldhessenek el az üdülőhelyre. A minisztérium minden valószínűség szerint jóváhagyja a nyaralás céljaira előirányzott hatvanezer lejt és ebben az esetben a gyermekek első csoportja augusztus elsején máris utnak indul Agigiuba.

— **Irigoyen perui diplomata borzalmas vérengzése Párisban.** Párisból jelentik: Irigoyen Garcia perui diplomata, aki Brüsszelben teljesített ideiglenes szolgálót, ma Párisban revolverlövészekkel súlyosan megsebesítette feleségét és sógornőjét, majd öngyilkosságot követett el. Irigoyen felesége két hónappal ezelőtt elmenekült férjétől, aki állandóan féltékenységi jelenetekkel üldözte. A fiatalasszony egy párisi szanatóriumban kezelte magát, néhány nappal ezelőtt jött ki onnan és bérlet lakást a Galilee-uccában, ahol édesanyjával és nővérével lakott. Irigoyen valahogyan megtudta, hogy felesége elhagyta a szanatóriumot, Párisban termett és felhúzott revolverrel behatolt a lakásba. Feleségét két revolverlövessel megsebesítette, majd sógornőjét lötté lá, aki a lövések zajára a szomszédos szobából berohant. Ezután Irigoyen még két lövést tett, amelyek nem találtak, majd lerohant a negyedik emeletre, a felvonóaknába vetette magát és meghalt. Feleségét és sógornőjét kórházba szállították.

— **A szerb egyházközség ma nagy fényűző ünnepelte Péter és Pál napját.** Az ünnepségek már a kora délelőtti órákban vették kezdetüket, amikor is ünnepi nagymise volt. A mise után a hívek körmenetben vonultak fel. Délután került sor a kalászszentelésre, amely különösen szép ünnepség keretében folyt le és az ugynevezett „kum” tisztet Tomits Pál, a Husiparosok Szindákátusának elnöke töltötte be. Az este folyamán a szerb templom udvarán sátrakat állítottak fel és vidám hangulatban a késő éjszakai órákig volt együtt a nagyszámban megjelent közönség. A sátrakban közreműködő hölgyek közül a következő neveket sikerült feljegyeznünk: Radovan Milka, Jorgovics Zlatica, Mihailovits Milanné, Gunyev Tivadarne, Ivanov Olga, Jovanov Draginya és Cristea Costané. A tombola- és cukrászsátor Radovan Milka gondos felügyelete alatt működött.

— **Az aradi közkórház és egy gazda harca a lekaszált fű körül.** Molitoris Árpád aradi gazda 4000 lejt perelte be az államkincstárt, azzal az indokolással, hogy a megyei közkórház, amelynek kaszálója az ő szomszédságában fekszik, egyszerűen lekaszáltatta az ő területéről a fűvet és ezzel 4000 lejt kárt okozott neki. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet és több tanút hallgatott ki. A vallomásokból kiderült, hogy Molitoris viszont a kórházi kaszáló fűvet vette el és így a bíróság kiegyenlítettnek vette a számlát és elutasította kártérítési kérésével a gazdát.

— **Templomokat renováltat a szovjet Moszkvából jelentik:** A szovjet elrendelte, hogy több templomot és monumentális értékkel bíró épületet renováljanak és hozzák helyre. Két XVII. századból származó templom restaurálásához hozzá is fogtak. Az egyik Moszkvában van és Péter cári anyja rendelte el annakidején a felépítését.

— **Félmillió per az aradi cukorgyár ellen.** Az aradi cukorgyár ellen néhány hónappal ezelőtt Walter Menzel, a németországi Rossleben városbeli lakos pert nyújtott be az aradi törvényszékhez 500 ezer lejt erejéig. A németországi hitellező keresetében előadta, hogy a cukorgyárnak fél millió lejt adott kölcsön, s ezt az összeget többszöri sürgetésre sem kapta meg. A törvényszék harmadik szekciója mára tüzte ki tárgyalásra az ügyet és a gyár képviselőjének kérésére elhalasztotta a tárgyalást, hogy módot adjon a cukorgyárnak az írásbeli védekezés benyújtására.

— **Két gyilkosság az oradeai Tábla előtt.** Oradeáról jelentik: Ma tárgyalta a Tábla Weisz Lajos valea-lui-mihai-i asztalos ügyét, aki a múlt év szeptemberében baltacsapásokkal meggyilkolta Kovács Sándor főbíró. Annakidején a törvényszék a kiskoru 19 éves Weisz Lajost 15 évi fegyházra ítélte. Büntetését ma a Tábla 9 évre és 11 hónapra szállította le. — Ugyancsak ma került a Tábla elé Banca József fellebbviteli ügye is, melyet a törvényszék néhány hónappal ezelőtt tárgyalta le. Banca, aki az oradeai Görögoldalon meggyilkolta Jámbor Imrét, majd földarabolta a holttestet, a törvényszék súlyos büntetést mért, amit a vádlott megfellebbezett. A Tábla a tárgyalást október 3-án napolta el, egyben elrendelte három újabb tanu kihallgatását és Banca elmeállapotának megvizsgálását.

— **Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.**

— **Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

SZONDI: Str. Consistoriului.

WEISZ: Piața Avram Iancu.

Aradi szállító pere a pénzügyigazgatósággal egy jog- talan foglalás miatt

Egy aradi szállító és a posta közötti harcban döntött ma az aradi törvényszék. Körülbelül egy évvel ezelőtt történt, hogy a timisoarai Lux-szállító cég autóján egy csomagot küldött át Aradra Markovits Sándor aradi szállító címére. A csomag küldéséről tudomást szerzett a posta, amely kihágási jegyzőkönyvet fel, azzal az indoklással, hogy a törvény értelmében öt kilogrammon aluli csomagot csak a posta útján lehet szállítani. A felvett jegyzőkönyv értelmében a Lux-céget 15 ezer lejes bírsággal sújtották.

Az ügyről tudomást szerzett az aradi pénzügyigazgatóság, amely Markovits nevét látva az ügyben, a 15 ezer lejes bírság erejéig egyszerűen foglalást vezetett be Markovits vagyona és bekebelezte magát a szállító házára. Markovits fellebbezést nyújtott be az aradi törvényszékhez, amely kérte a postát, csatolja be az eredeti jegyzőkönyvet. Ez megtörtént és a bírósági tárgyaláson megállapítást nyert, hogy az aradi szállítónak semmi köze sincsen az egész üggyhez, miután csupán a timisoarai céget bírságotlalt meg. Ennek alapján az aradi törvényszék ma megsemmisítette a foglalást és elrendelte a betételezés törlését.

Nagy hozz az amerikai gabonapicacon

Chicagoból jelentik: Az amerikai gabonapicacon nagy hosszrendencia mutatkozik. Az áremelkedés a tegnapi tőzsdén elérte a maximumot. Különbözően tegnap a chicagói gabonátőzsdének igen viharos napja volt. A kőtések ugyszólván egyik óráról a másikra tizenöt centtel emelkedtek. A nagy hosszmozgalmak akkor pattant ki, amikor közismertté vált a földművelésügyi miniszterium számszerű jelentése az idei terméseredményekről. Eszerint Amerikának az idén 616 millió bushellal kevesebb a gabonatermése, mint az elmúlt esztendőben volt. Gabonakereskedelmi körökben az a hír terjedt el, hogy az Egyesült-Államok már tavasszal kenyérmagimportra fog szorulni.

— Döntés a vegyesházasságokról Lipsében. Lipséből jelentik: A lipcei törvényszék ma érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a vegyes házasságok ügyében. A törvényszék kimondta, hogy csak azokat a vegyes házasságokat lehet felbontani, melyeknél az egyik fél eltitkolta, hogy zsidó.

— Öngyilkos lett a „Gyöngyösbokréta” primadonnája. Budapestről jelentik: A „Gyöngyösbokréta” már külföldön is ismert paraszt-művész-csoport primadonnája. Horváth Éva 18 éves boldoghi leány szublimáttal megmérgezte magát és meghalt. Öngyilkosságának valószínűleg szerelmi bánat az oka.

— Megváltoztatta a timisoarai Tábla egy aradmegyei gyilkos büntetését. A timisoarai Tábla ma tárgyalta Buglea György aradmegyei, piescutai gazdálkodó bűnperét. Még a múlt év augusztusában történt, hogy Buglea György fiatal gazdálkodó egy meggondolatlan pillanatban meggyilkolta sógornőjét. A tett elkövetése után a gazdálkodó elmenekült. Később letartóztatták és az aradi törvényszék előtt felelt tettéért. Buglea Györgyöt életfogytiglani börtönrre ítélték. A fellebbezés folytán a Táblához került az ügy, ahol 15 évi súlyos börtönrre szállították le az ítéletet.

— A sinesalvai ügyet tárgyalják Genfben. Genfből jelentik: A sinesalvai-ügyben beadott magyar jegyzéket Panama, Brazília és Olaszország hármass-bizottsága tárgyalta, ugyanez a bizottság a román észrevételeket is felülvizsgálta. A magyar jegyzék ügye már a bizottság előtt lezáródott és nem kerül a tanács elé, mert a román észrevételek igazolják, hogy az ügyben csendőrségi, majd törvényszéki eljárás folyt, amely alkalommal felelősségre vonták a rendbontókat.

— A „Solmi Romanlei” vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszabású uszóversenyt rendez az aradi Neptun-strandon. 12 órai kezdettel pedig súlyemelési verseny lesz, amelyen dr. Pécsi, Románia bajnoka is részt vesz. Benevezések a Neptun-strand irodájában történnek. Délután 3 órakor országúti „handicap” kerékpárverseny kezdődik Arad—Vinga—Arad között. Benevezéseket szombat este 6 óráig fogadnak el. Ferdinand H-lésnél, Str. Bratianu 12.

Két olcsó utazás

minden eddigi társasutazást felülmuló kedvezményekkel

Augusztus 5-én indul és 12-én éjjel érkezik vissza a Hamburg—Amerika Linie Rt. rendezésében egy tökéletes és minden igényt kielégítő csoportos utazás Budapestre, Wienbe és ehhez az utazáshoz kapcsolódik egy gyönyörű hajóutal a belgrádi utazás. Miután az utasok úgy Budapestre, mint Wienbe és Belgrádba kollektív utlevéllel utaznak, így tehát mentesítve vannak az utlevél-beszerezés költségeitől és fárdozásaitól, de fokozzák az előnyöket még az utasoknak biztosított nagy vasuti és vízum árredukciókon kívül, a fenti városokban reájuk várakozó egyéb kedvezmények.

A közönség jól emlékezik még az ugyanabban a rendezésben indított és szenzációsan sikerült első filléres vonatra és most kétszeresen biztos a zavartalanság a fenti utazásoknál, mert Románia egyik legnagyobb utazási vállalata bonyolítja le az utazást, melynek aradi képviselője a Künstler-iroda, továbbá az Aradi Közlöny utazási osztálya intézi az aradi és

— Levegőbe repült a világhírű milanoi Isotta Fraschini autógyár. Milanoból jelentik: Tegnap a világhírű Isotta Fraschini autógyárban robbanás történt, amely elpusztította ugyszólván az összes épületeket. A kár meghaladja a 20 millió lírát. A szerencse az volt, hogy a robbanás idején nem dolgoztak a gyárban és így emberéletben nem történt kár.

— Fantasztikus merénylet egy Cseka-vezér ellen. Londonból jelentik: Helsinki hiradás szerint Sirovot, a transzkaukázusi Cseka vezetőjét ágyában megmarta egy mérges kígyó és ennek következtében meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a mérges kígyót a cirkuszból lopták és elrejtették a Cseka-vezér ágyában.

— Akar vasárnap jól és olcsón szórakozni? Ha igen, el ne mulassza felkeresni az Aradul-Nou-n, a Kornett-féle vendéglő kerthelyiségében tartandó nyári kertünnepélyt, amelyet az aradi nyomdászok rendeznek a Gutenberg-dalkör közreműködésével. A pompás műsor-délutáni ünnepélyt este fél 10 órakor nagyszabású táncestély követi.

— A SCA aradi osztálya július 14-én, szombaton kirándulást rendez Moneasa-füzdőre. Indulás fenti napon egy negyed 4 órakor, visszaérkezés másnap, vasárnap este 10 órakor. Részvételi díj penzióval 170, penzió nélkül 100 lej. Előjegyzéseket korlátolt számban felvesz Sándor Iván sorsjegyiroda.

— Az Aradi Nyugdíjasok Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Tájékoztatásul közöljük összes nyugdíjas tagjainkkal, hogy a minőségű tűzifa kocsirakományonként, vagy bármily kisebb mennyiségben közvetlenül a termelőtől és kedvezményes árban helyben beszerezhető. Az erre vonatkozó feltételek egyesületünk irodájában (Piata Avram Iancu No. 18.) tudhatók meg. Egyben közöljük, hogy a július 14-én esedékes választmányi ülés — közbejött akadályok miatt — július 21-én, azaz jövő szombaton lesz megtartva. Elnökség.

Beperelte a villanygyár az aradi rendőrséget

Többszöri sürgetésre sem fizette ki a miniszterium a hátralékos villanyszámlákat.

Rendkívül érdekes per tárgyalását tűzte ki mára az aradi törvényszék, harmadik szekciója. Az aradi villanygyár pert indított az aradi államrendőrség ellen, amelytől hátralékos villanyszámláinak kiegyenlítését követelte. A kereset szerint az aradi rendőrség 1923-tól 1933-ig terjedő tíz év alatt összesen 69 ezer lejjel maradt adós, miután a gyár többszöri sürgetésre a tartozás egy részét kiegyenlítette. A mai bírósági tárgyaláson dr. Damian Simion államügyvéd bejelentette, hogy a bírósági idézést későn kapta kézhez és a tárgyalás elhalasztását kérte, hogy védekezését irásban nyújthassa be. A törvényszék helyt adott a kérésnek és elhalasztotta a tárgyalást.

A perrel kapcsolatban meg kell emlékezni arról, hogy az aradi államrendőrség több ízben sürgette a belügyminiszteriumtól a villanytartozás kiegyenlítését, sőt maga a villanygyár is interveniált ebben a tekintetben, azonban az összeget különböző akadályok miatt nem fizette ki a miniszterium, így, hogy végül is perre került a sor.

aradmegyei jelentkezők összes ügyeit és az Aradon jelentkező csoportot a Künstler-iroda vezetője kíséri Budapestre és Wienbe, hogy az utazás alatt az utasoknak mindenben rendelkezésre álljon.

A különböző utazások árai:

Kollektív utlevéllel, összes vízumokkal: Arad—Wien—Arad, teljes különvonat esetén	lej 2175
Kisebb csoport utazásánál	lej 2300
Arad-Budapest-Arad (különvonat esetén)	lej 1080
Csoportos utazásnál	lej 1350

Egyéni utlevéllel, összes vízumokkal:

Arad—Wien—Arad (különvonat esetén)	lej 1850
Csoportos utazásnál	lej 2000
Arad-Budapest-Arad (különvonat esetén)	lej 750
Csoportos utazásnál	lej 1050

Szó- vagy levélbeli megkeresésekre teljes információt ad: az Aradi Közlöny utazási osztálya, vagy Künstler A. utazási irodája Arad, Bulev. Regina Maria 24. További részletes tájékoztatót az utazásokkal kapcsolatban a szombat-vasárnapi számainkban adunk.

Közgyűlést tartott

az aradi Zsidó Nőegylet

Ma délután tartotta az aradi Zsidó Nőegylet közgyűlését. A közgyűlésen, amelyet a hitközség üléstermében tartottak meg, nagyszámban jelentek meg a Nőegylet tagjai. Grosz Józsefné elnöknő megnyitó szavaiban vázolta a mostani állapotokat, amikor legjobban van szükség a jótékony hölgyek közreműködésére, hogy az egyre jobban pusztító gazdasági válság áldozatainak segíthessenek.

— Kérem a hölgyeket — mondta Grosz Józsefné — hogy a jövőben is tegyenek meg mindent, hogy szegényeinken segíthessünk, hiszen a mi legfőbb erényünk kell legyen a nyomorgók gyámoltása. Beszéde végén még arra kérte a jelenlevőket és a tagokat, hogy a Nőegylet gyűléseit minél nagyobb számban látogassák, hogy a nagy munkát igénylő környezettanulmányt sikeresen végezhessék el. Az elnöknő beszéde után Weitzen Aladár, a Zsidó Nőegylet titkára számolt be az elmúlt év munkásságáról. Ezután Deutsch Arthurné rövid beszédben köszönetet mondott a vezetőségnek, különösen az elnöknőnek, aki fáradhatatlanul dolgozott a Nőegylet céljaiért. A közgyűlés lelkesen ünnepelte a vezetőséget. A gyűlést Grosz Józsefné zárószavai rekesztették be.

A „fekete banda”

betörtársaság tagjait letartóztatta a barladi rendőrség

Barladból jelentik: A rendőrség veszedelmes betörtbandát tett ártalmatlanná. A banda tagjai „Fekete bandának” nevezték a bünszövetkezetet, amelynek vezetője egy Constantin Filip nevű 19 esztendő tanonciskolás volt, aki, amikor le akarták tartóztatni, kitepte magát a rendőrök kezei közül és a Barlad folyóba vetette magát. Egy rendőr utána ugrott és kivonszolta a partra, letartóztatták. A bünszövetkezet másik vezetője egy Bindea nevű diák volt. Legutóbb egy pékmestert raboltak ki a kiskoru banditák, akik 50.000 lejt vittek magukkal.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete vezetősége értesíti tagjait, hogy július 14-én, szombaton délután 5 órakor választmányi ülést tart, amelyre rendes választmányi tagjait meghívja. Egyben értesíti összes tagjait, hogy július 15-én, vasárnap délután 5 órakor taggyűlést tart a Str. Nic. Grigorescu No. 8. sz. alatti vendéglőben, ahol az utólag esküt tett tagok ügye, valamint a temetkezési segélyezés lesz ismertette. Ugyanott a tűzifamegrendelések is előjegyezhetők. Az elnökség.

URANIA

MA, pénteken 7¼, 9¼ órakor utoljára!
Legolcsóbb helyárakkal!
Abrahám Pál legszebb operettje:

Hawai rózsája
Eggerth Márta, Petrovits Svetislav,
Verebes Ernő

Következő műsor: **Nem vagyok angyal!**

Pilsudsky marsall haragja elől Romániába menekült hercegi pár

A hercegi párt őrizetbe vette a jucicai csendőrség — Selim Chan Nachiezewanski herceg és feleségének regényes élete — Katonai történet át Perzsia felé

Visaul de Sus-ról jelentik: A bucovinai Jucica község csendőrsége tegnap egzotikus letartóztatást eszközölt. Őrizetbevették Selim Chan Nachiezewanski kaukázusi herceget, aki jelenleg a csernauti-i ügyészségen várja sorsa további hovatfordulását.

Kihallgatását azonnal megkezdték és a herceg előadásából nem mindennapi háborus regény körvonalaí bontakoznak ki. Ime az események időrendbeli sorozata:

Néhány kilométerre Viasul de Sus-tól terül el a lengyel határ, ahol pénteken éjszaka két holirafaradt embert tartóztattak fel a határőrök. Az őrsvezető kívánságára a jövővények szabályszerű határátlépési igazolványt mutattak fel egyik szomszédos lengyel rendőrség kiadásában s így az emberpár akadálytalanul juthatott az ország belsejébe.

Hajnalfelé a vándorok a ilva-mare-i országon haladtak már és nemsokára eljutottak Bucovinába. Campulung volt az első állomás. Itt a nő.

Irene hercegnő összeesett a fáradtságtól és férje nyomorúságos hálószobájába helyezte el.

Eppen csak annyi pénzüik volt, hogy a szoba árát és két ebédet kifizethettek, ekkor a férfi autóval Cernautiba utazott, felesége pedig beteg Campulungban maradt.

Valószínű, hogy a sötétarcú, előkelő külsejű ember mély liatást tett a csernovici szálloda tulajdonosára, mert az igazgató kifizette a herceg autóját, sőt két szobát is rendelkezésre bocsátott — hitelbe. Selim Chan herceg mindössze pár órát töltött csupán a szállóban, máris utnak eredt és 11 kilométeres gyaloglással felkereste a Jucica községben lakó régi fegyvertársát. Itt történt a letartóztatása is és

a kaukázusi herceget erős csendőri fedezet mellett a csernovici ügyészségi fogházba szállították.

Ugyanekkor Campulungon hagyott felesége is elindult és tegnap délután önként jelentkezett a csernauti-i ügyészségen. Szintén őrizetbevették. Cristea Allaci vizsgálóbíró még az est folyamán megkezdte a foglyok kihallgatását és a jegyzőkönyvbe foglaltak általános érdeklődésre tarthatnak számot.

Selim Chan Nachiezewanski herceg édesapja kaukázusi uralkodó volt és Szentpéterváron tábornoki minőségben kilenc lovasezredet vezényelt a háboru alatt. Különböző házasságok révén a Nachiezewanski-dinasztia egyrészt több európai uralkodócsaláddal került rokonságba, másrészt Perzsiában fogalmainkkal fel sem mérhető vagyonok ura lett.

Az idősebb Nachiezewanski khán az orosz forradalomban életét vesztette és fia, aki akkor őrnagy rangban volt, csak hajszál híján kerülte el a kivégzést. Feleségével Irene her-

cegnővel együtt az akkor megalakult lengyel államba menekült, előbb testi munkával szerezte meg a mindennapi, később újságról lett és a Pilsudsky ellenes front lapjánál talált elhelyezkedést. Újságírónak lenni még kormánypártban sem nyugalmas foglalkozás, de különösen zavaros pálya Lengyelországban marsall-ellenes lapot írni. Így történt, hogy az elmúlt héten

Selim Chan titkos figyelmeztetést kapott, tünjön el szem elől azonnal, amíg a Pilsudsky-párt „el nem tünteti.”

A hercegnek csak annyi ideje maradt, hogy a

legsükségesebb ruhadarabokat összeszedhesse és hamis határátlépési engedéllyel hirtelen Romániába futott.

A vizsgálóbíró kérdéseire elmondotta, hogy Perzsiába akart menni feleségével, ahol családjának nábob rokonai laknak.

Selim Chan Nachiezewanski letartóztatása előkelő bukovinai körökben órási meglepetést keltett. A csernovici ügyészségen 24 óra alatt

három gazdag orosz nemes jelentkezett, akik hatalmas összegű biztosítékokat ajánlottak fel a hercegeért

és kijelentették, hogy ellátják elegendő pénzzel Perzsiáig.

A vizsgálóbíró azonban egyelőre kitért a kérdések elől és a hercegi pár még e hét folyamán hadbíróskodás elé kerül, ahol tiltott határátlépés címén mondanak ítéletet ügyükben.

Legújabb jelentések szerint a lengyel hatóságok vissza szeretnék kapni a kaukázusi hercegi párt, de kísérletük valószínűleg nem sikerül, mert Selim Chan Nachiezewanskiakat Romániában politikai fogolyként kezelik.

SPORT KÖZLÖNY

A CAT és a Haiduk vendéjjátéka a vasárnapi aradi főesemény

Aradon vasárnap két timisoarai csapat vendégszerepel és pedig a CAT, amely a Gloria CFR ellen játszik barátságos meccset, valamint a Haiduk, amely a Hakoahnak ad revanchot a néhány hét előtti timisoarai vereségért. A CAT tudvalevőleg a nyugati liga bajnoka és az egyik legjobb formában levő együttese. A Gloria, amely a selejtezőre készül, legjobb csapatával fog kiállni és így érdekes, szép küzdelemre van kilátás. A Haiduk is kitűnő képességű együttes, amely ezúttal első ízben szerepel Aradon és a Hakoah

felett Timisoarán aratott nagyarányú győzelem után igen nagy érdeklődés mutatkozik a meccs iránt. Ugyancsak vasárnap kerül lebonyolításra az AMEFA-pályán a Victoria körmerkőzés döntőjéteka, amelyeken a Juventus és a Titanus játszanak az első helyért, a vigaszdíjért pedig a rendező Victoria és a Patria csapnak össze. Vasárnap egy ifjúsági bajnoki mérkőzést is játszanak a csapatok és pedig az SGA ifjúsági csapata a Gloria-pályán az Astra ifjúsági ellen játsza le elmaradt meccsét.

Befejeződött a nemzeti bajnokság — megindulnak a selejtezők

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnoki mérkőzéseket alig fejezték be, máris kiírták a selejtezőket, noha a szövetség előtt fekszik a clujj anket memorandum, amelyben létszám-emelést kérnek az egyesületek. A selejtezők közül három mérkőzést már vasárnapra tűztek ki, közülük egy azonban (a CAT—Románia-meccs) 22-ére marad, mert vasárnap Clujon nemzetközi mérkőzést játszanak. A másik két meccs a következő: Cernautiban: Chinzel—Jahn, bíró Radulescu Costel, Bucurestiben: CFR—Juventus (Venus-pálya), bíró Ionescu. A CAT—Romania első mérkőzést, amely 22-én Clujon kerül lebonyolításra, az aradi Oravetz fogja vezetni, miután a nemzeti bajnoki bíróküldőbizottság által először delegált Tunea dr. kiküldetését a Romania kifogásolta.

O Csak augusztusban ülésezik a Consiliul Federal. A legfőbb futballtanács augusztus 11-én tartja legközelebbi ülését.

Megalakították az új Biroul Federalt

Bucurestiből jelentik: Hétfőn este tartotta első ülését Viorel Tilea dr. elnöke alatt a szövetségi permanens ügyek intéző szerve: a Biroul Federal. Ezen az ülésen alakították meg az új Biroul Federalt, amely a következő: elnök: Davila alezredes, pénztáros: Lucescu Miklós, tagok: Rotaru, Silbermann, Dumitrescu, Radu Istrate, Savulescu őrnagy.

A Mures Evezősegylet köszönete

A „Mures” aradi evezősegylet folyó hó 11-iki kelettel a következő levelet intézte lapunkhoz: A „Mures” Aradi Evezős Egylet vezetősége úgy a maga, mint tagjai és számos sportbarátja nevében ezúton mond köszönetet az országos evezős versennyel kapcsolatban megjelent számos és kimerítő közleményért, mely nb. lapjokban megjelent. Köszönjük továbbá, hogy egyletünk által elért szép eredményeket kellően méltatták és kifejezést adtak azon örömeink, mely egész Arad város evezőstársadalmát eltöltötte az evezőshegemónia visszahódítása alkalmából. Nagyrabecsülésünk kifejezése mellett maradjunk sportbaráti üdvözlettel: „Mures” aradi evezős egylet.

Bécsben játszik le a hatodik Hungária—Sparta-meccset

Budapestről jelentik: A már mindennapivá vált Hungária—Sparta mérkőzések közül a legközelebbi (remélhetőleg utolsó) mérkőzés, vasárnap Bécsben kerül lebonyolításra és bírója az osztrák Frankenstein lesz. Mindkét csapat nagy ambícióval készülődik és a meccs győztese lesz az Admira legközelebbi ellenfele.

O Szövetségi tréner kap a román válogatott csapat. „Rombol” Bécsben érdeklődő szövetségi tréner iránt és Meisl Hugó a sokszoros válogatott volt Rapid-játékost, Wesselyt ajánlotta. Wessely augusztus közepén foglalja el hivatalát és a tréner részre évi 240.000 lej szavaztak meg.

Kérjen prospektust az
„ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalától.
Töltsön néhány hetet

ahol mindenfajta sport, hatalmas homok-
és gyermek strand, játékkaszinó, csodás panorámájú kiránduló helyek
várják a nyaralókat. — Szórangu szállodák.
Mélyenleszállított árak. Gyermekparadicsoma

SIOFOKON,

Meghalt Mlle. Docteur, a világháboru híres német kémje

Lezárult a világtörténelem legizgalmasabb kémregénye

Egy fantasztikus asszonyi élet — A szerelem, a morfium és az életveszély hajótöröttje

Berlinből jelentik: Néhány nappal ezelőtt a legnagyobb csendben távozott az élők sorából Németország egyik legtitokzatosabb asszonya, akinek a világháboru döntő eseményeiben nagyobb és fontosabb szerep jutott, mint akárhány zseniális hadvezérnek — sőt akárhány haláltmgvető közkatónának. Családi nevén kevesen ismerték, kevesen tudták, hogy Annemarie Lesser, aki előkelő és a jó polgári erkölcsök meggyéjéről soha le nem térő család tagja volt — azonos a francia kémirodák titkos dosszéiban sokat szereplő Mademoiselle Docteurrel, akinek neve félelmesen és titokzatosan csengett a francia és angol nagyvezérkar fülében.

A háboru után ugyszólván naponként jelentek meg a kémriportázsok, leleplezések a háborus diplomácia alvilágának titkairól, a „láthatatlan frontról”, amelynek férfi és női ruhában járó ügynökei elszántabb és vakmerőbb háborut viseltek nem is az ellenséges hatalmak, hanem ugyszólván maga a Végzet ellen — mint a katonák, akik a lövészárkokban véreztek. Ennek

a „láthatatlan frontnak” volt egyik legláthatatlanabb és legregényesebb alakja Mlle Docteur, akinél talán csak egyetlen regényesebb nőalakja volt a kémháborúnak — Mata Hari.

De tárgyilagosan meg kell állapítanunk, hogy ha Mata Hari alakja meghatóbb és a maga nemében drámaibb is, valójában a kémek mestere Mlle Docteur volt, aki dolgait ördögi ügyességgel és vakmerőséggel csinálta, ő volt az, akinek végeredményben minden sikerült. Mata Hari sorsát valójában tragikus halála, a bukás tette regényessé. Mlle Docteur azonban majdnem mindig pontosan és hűvös, nyugodt biztonsággal, ugyszólván gépies könyörtelenséggel hajtotta vágára a legsúlyosabb feladatokat és — nem bukott el.

A végzetes szerelem

Annemarie Lesser azok közé tartozott, akik a század elején a modern diáklánytípust képviselték a német egyetemeken. Előkelő, polgári élet várt erre a feltűnően szép és nagyműveltségű leányra, aki egy diákhálon beleszeretett egy vele majdnem egykoru fiatalemberbe, aki zárkózott életet élt és Annemarie hamarosan a felesége lett. A fiatalok néhány boldog évet töltöttek együtt.

Amikor váratlanul és titokzatos körülmények között meghalt a férfi.

Olyan állapotban volt a férj halála után a fiatal asszony, mint a morfinista, amikor elveszik tőle a pravaszt. És valóban ezt az embert, akiről csak most tudta meg, hogy nem is férjét, nem élettársát jelentett számára, hanem valami különös narkotikumot — csak egy másik erős narkotikum tudta elfeledtetni. Ekkor belépett Annemarie életébe a morfium. A morfiummámorban élő fiatal asszonyt a sors fantasztikus lebutjokba vitte el, regényes kalandokba keverte, az éjszaka othatatlan szomjusága vándorává változott a szép asszony, akit a berlini lokálokban már jól ismertek és akit nem tulajdonított nagy jelentőséget a férfiak szerelmes duruzsolásainak, de éppen ezért — ellenállásra se fecsérte idegeit. Ugyszólván minden reggel más férfi karjai között ébredt fel.

Egy szürke novemberi reggelen elegáns lakásban ébredt fel, inas szervizolta fel neki a reggelit, a reggeli után kitűnően berendezett fürdőszobába lépett, a fürdő rendbehozta és annyira

Movila Tekirghiol (CARMENSILVA)

A legnevesebb fürdőhely, mely szerencsésen egyesíti magában az összes gyógyító eszközöket: Tekirghiol híres iszapját, a tenger levegőjét és a napsütéses strandot.

Elsőrangú szállodák, mozi, kaszinó, tánc, tennisz, az összes tengeri sportok, regatták.

Jelentkezés, információ, árak:

SÁNDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGY IRODÁBAN,

Bulev. Regina Maria 10., megyei preikturával szemben.

CONSUM-TAGOK KESZPENZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

összeszedte magát, hogy érdeklődni kezdett az új környezet után. Ekkor szembetalálta magát a ház urával, egy magas, hidegtekinetű idősebb úrral, aki a német kémorganizáció vezetője volt.

Ez az ember tette el láb alól a fiatal asszony férjét, akit szintén német kém volt,

de aki igen kritikus pillanatban kísértésbe jött és bizonyos szolgálatot tett az oroszoknak. A német kémek parancsnoka ettől a perctől kezdve figyelte a fiatal asszony vergődését — az ő titokzatos keze volt az, amely a fájdalomában tehetetlen asszony elé helyezte a morfiumos pravaszt és nem tágitott mellőle, figyelte minden lépését, figyelte esztelen rohanását az éjszakai lebutjokon és kéjtanyákon át, s most elérkezettnek látta az időt, hogy áldozatát elindítsa arra az utra, amelyet a végzet jelölt meg kilométerköveivel a történelem hegyein és völgyein át...

Az első feladat, amelyet a fiatal kémnőnek

Kalandos autót, amely leleplezi a kémnőt

Brüsszel egyik előkelő kávéházában kezdte meg működését, ahol minden asztalnál egy kém ült. Ami természetes, mert hiszen idejártak a belga hadsereg tisztjei. Mlle Docteur körülnézett és az egyik asztalnál egy fiatal katonatisztet pillantott meg — egy pillanat alatt tudta, vagy helyesebben megérezte, hogy ez az ő embere. Amikor másnap a tiszt belépett a kávéházba, Mlle Docteur asztalán oly szerencsétlenül dőlt fel egy pohár viz, hogy eltörtött és megsebesítette a szép asszony kezét. A tiszt bekötötte a sebet és ettől kezdve minden délután elkísérte autójaira a szép asszonyt, aki szenvedélyesen érdeklődött az alkonyatok iránt. A fiatal tiszt néhány nap alatt halálosan beleszeretett a megbabonázóan szép és művelt asszonyba, aki még hozzá titokzatos is volt és tehetséges. Azt persze a tiszt nem tudta, hogy

az ártatlan tájképek alatt a legfontosabb erődítmények pontos rajzaival vannak elrejtve és hogy a festék vegytintáival eltávolítható a rajzról.

De mégis... Az egyik kirándulás alkalmával a szél a szép festőnő vázlatkönyvéből kitépett egy lapot és elsodorta. A tiszt azonnal megállította az autót, kiugrott és rohant a szélben táncoló papírlap után, a hölgy hiába könyörgött neki, hogy nem fontos, nem érdemes, hagyja az istenért! — a katona férfi volt és lovag. És végül is elkapta a papírost, az asszony még látta, hogy kezében a papírlappal szalad az autó felé s aztán egy pillanatra megáll, mintha kővé meredt volna... Mlle Docteur ebben a pillanatban elindította az autót és elrobogott.

A vázlatkönyv kiszakadt lapján az egyik fontos belga erőd rajza volt látható.

Egy svájci szanatóriumban...

A háboru végső szakában Spanyolországból érkezett meg a francia frontra. Gazdag brazilai özvegynek adta ki magát. A szeretetadományokat személyesen osztotta szét a fronton. Amikor a különös és feltűnően szép brazil asszony a fronton járt, megkezdődött a németek egyik legerősebb offenzívája. Ezerszám hordták a sebesülteket a főhadiszálláson elhelyezett kórházakba — és a lelkes asszony természetesen maga is felöltötte az ápolónők fehérköpenyét. Egyik este az operációs teremben teljesített szolgálatot, el kellett altatnia egy súlyosan sebesült belga őrnagyot, akit megoperáltak. A tiszt az operációs ágyon felismerte — a brüsszeli hadnagy volt. Az őrnagy kiabálni kezdett, de nem hittek neki, rém-látomásai vannak szegénynek — mondta a szép asszony —

és maga gondoskodott róla, kezében az étheres burával, hogy ne sokáig kiabáljon a sebesült.

Ezt tehát az operáció befejezéséig kihuzta, de éles ösztöne megsugta, hogy innen menekülni kell, még pedig gyorsan és mert választása nem volt, katonaköpenyben nekivágott a tűzvonalnak és a legborzalmasabb verőuni harcok idején átjutott a francia tűzvonalon a német főhadiszállásra.

végre kellett hajtania, nem volt fűszágon nehéz, de az eredmény, amit elért, annál nagyobb és meglepőbb volt.

Ez a kezdő kémnő állapította ugyanis meg a német hadvezetés számára, hogy a francia tüzérség fedezékkel a földre vannak sülyesztve.

Svájci francia kisasszonyt játszott meg első szerepében Mlle Docteur, aki akkor még nem volt Mlle Docteur, még egyáltalán nem szerepelt a titkos aktákon. Elzászban működött, ahol két francia tüzérszázad kerített hálójába és fontos tüzérségi dokumentumokat lopott el. Az első megbízás fényesen sikerült és százszázalékgig megnyerte megbízói bizalmát.

A háboru alatt Belgiumban ütötte fel tanyáját, ami természetes, hiszen Brüsszel volt annak idején a kémek központja — nemcsak a német, hanem az antant-hatalmak titkos hírszerző ügynökei is itt adtak egymásnak találkozót. Mlle Docteur, aki tökéletesen beszélt az olasz, francia és angol nyelvet és feltűnően szép volt — nem egészen eredeti trükkkel jelent meg ezen a nemzetközi kempiacon. Festőnő volt, aki szenvedélyesen érdeklődött ilyen kritikus időben a tájkép iránt. Ezt már Brüsszelben kitűnően ismerték. De Mlle Docteur zsenialitása éppen az volt, hogy ennek ellenére meg tudta játszani ezt a szerepet.

Ezután az izgalmas menekülés után azonban ismét nem talált más megnyugvást, mint a morfiumot. A morfium azután elvégezte a maga romboló munkáját és a valamikor gyönyörű asszony teljes idegösszeroppanással került egy svájci szanatóriumba. S ezzel el is tűnt a nyilvánosság szeme elől.

A franciák csak néhány évvel ezelőtt tudták meg, hogy ki volt a láthatatlan front egyik legveszélyesebb katonája, mikor Berndorff megírta a „Tempo” című berlini lapban Mlle Docteur történetét.

Később szindarabot és filmet is csináltak Berndorff kézírata alapján. Mlle Docteur most végleg levonult a színpadról, amelynek anyai izgalmas eseménye fűződik nevéhez.

Megbüntettek a szomszédja földjén talált dohány miatt egy aradmegyei birtokost

Gantner Simon sftanai földbirtokosnak Zimand község határában fekszik a tanyája. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a pénzügyi gárda közegei a tanyától kétszáz méternyire, a kukoricásban elrejtve, harminc kilogramm dohányt találtak. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és jelentésük nyomán Gantnert 45 ezer lej pénzbüntetéssel sújtották. A birtokos a dr. Cotioiu ügyvédi iroda útján fellebbezést nyújtott be a bírság ellen az aradi törvényszékhez, amely ma tárgyalta az ügyet. Gantner képviselője, dr. Stanojew Miklós kifejtette, hogy a birtokost nem lehet felelősségre vonni a talált dohányért, mert nem az ő, hanem szomszédja földjén fedezték fel. A bíróság helyt adott a fellebbezésnek és megsemmisítette a bírságot.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanád Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. u. 3-7-ig.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Arad és Aradmegye számára felemelte a Nemzeti Bank a visszleszámitolási hitelt, de az üzleti forgalom nem bírja el az új kölcsönöket

A jegybank aradi igazgatója részt vesz a hitelujjélesztési bucuresti-i országos tanácskozáson

A Nemzeti Bank aradi fiókjának főnökét, Rezus Györgyöt magához kérte Bucurestibe Dimitrescu bankkormányzó, aki az aradi és aradmegyei pénzügyi és általános gazdasági viszonyokról pontos felvilágosító adatokat akar beszerezni. Az aradi fiók igazgatója magával viszi részletes jelentését a konverziós törvény életbeléptetése óta kialakult helyzetéről. Ugyanakkor a Banca Nationala yalammennyi bankfiókjának reprezentánsai is megjelennek Dimitrescu kormányzó előtt, aki kimerítően fogja előtűk megismertetni a hitel visszaállítása érdekében legközelebb fogantósítandó intézkedéseit a kereskedelmi forgalom fellendítése céljából.

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Rezus bankfőnökkel, aki az alábbi adatokat közölte lapunk számára:

— Valószínűleg már holnap elutazom Bucurestibe és ott meghallgatom a kormányzó ur exozéját, amelynek jelentékeny következményei lesznek a hitel fellendítése terén. Most nálunk még, sajnos, ugyanolyan a helyzet, mint egy évvel ezelőtt volt, a pénzügyi viszonyok visszleszámitolási hitele nem változott, habár mi készséggel felemelnénk a hitelösszegeket. De a kereskedelmi forgalomban még mindig nem tértek vissza a normális hitelviszonyok. A legnagyobb gyárak és kereskedelmi cégek inkább jelentős pénztári engedményt adnak, csak hogy készpénzt kaphassanak és csak azonnali fizetés ellenében szállítanak. Sajnálatos körülmény, hogy még mindig nem javulnak meg a gazdasági viszonyok. A falusi mezőgazdák nem bírnak fizetni és emiatt is csekély a készpénzforgalom. A bankok hitelüzletei még mindig nem emelkedtek a konzorcium előtti idők színvonalára és éppen ezért a pénzügyi viszonyok nem veszik igénybe az általunk felajánlott újabb visszleszámitolási hiteleket. Az export és import a minimálisra csökkent, tehát a külfölddel is csekély az üzleti forgalom és ez tényleg feleslegessé teszi a felajánlott új hitel igénybevételét.

— Hogy mennyi visszleszámitolási hitelt élveznek most az aradi és aradmegyei pénzügyi intézetek? Ez az összeg nem állandó, erről mást nem mondhatok. Ezidőszerint nálunk ez a helyzet és érthető érdeklődéssel várjuk Dimitrescu kormányzó megoldási javaslatait.

Munkatársunk ezután megkérdezte az igazgatótól: olvasta-e Rist Charles francia közgazdásznak az Aradi Közlönyben szintén ismertetett tanulmányát, amelyben rámutatott arra, hogy 50 milliárd lej értékű aranyat bányásztak az egész világon 1933-ban. A különböző államok pénzkibocsájtó bankjai azonban csak néhány milliárd lej értékű aranyat vettek meg, a többit a magánosok vásárolták és teaurálták, vagy ékszerkékké dolgoztatták fel.

— Rist tanulmányának az a végső konklúziója — mondta a jegybank aradi fiókjának főnöke — hogy aranyfedezettel több pénz kellene kibocsájtani. Ez helyes volna, de csak akkor, ha az üzleti életben fel lehetne használni az ujonnan kibocsájtandó papírpénzt. A mi jegybankunknak évente átlag 500 millió lej értékű arannyal szaporodik a készlete. Ennek alapján — 35 százalékos törvényes aranyfedezetet számítva — kb. egy és egy negyed milliárd lej papírpénzt lehetne kibocsájtani, ha szükség volna arra. De a gazdasági életnek nincs rá szüksége, a kereskedelem, az ipar és a pénzügyi forgalom nem képes felvenni az új bankjegyeket, ezért tehát felesleges azoknak szaporítása — fejezte be nyilatkozatát az aradi jegybank igazgatója. (B. L.)

„A folyton változó, egymásnak ellentmondó intézkedések miatt 300 millió lej deficittel zárult külkereskedelmi mérlegünk,“ — írja egy bucuresti-i közgazdász

— Az utóbbi fél év ki- és beviteli rendszerének fellünetteltő kritikája —

Most kezdődött meg az új export-import szabályzat gyakorlati alkalmazása és — mint Bucurestiből jelentik — a mai naptól számítva szeptember 30-ig életbeléptették az új kontingensbehozatali rendszert, amelynek folyamán általánosságban 20 százalékkal, Angliával szemben pedig 40 százalékkal csökkentik az áruimportot. Német-, Lengyel- és Csehországgal és az Amerikai Egyesült-Államokkal megmarad az árucsererendszer, de a kompenzációhoz csak azoknak van joguk, akik igazolják, hogy a fenti országokból ezelőtt is állandóan importáltak. A kereskedelmi miniszteriumban a nemzeti bank megbízottjaival

— A terméseredmény Hunedoara megyében. A földművelésügyi miniszterium hivatalosan közli, hogy Hunedoara megyében hektáronként átlag 7 mm. a búzatermés, tehát jobb, mint tavaly volt. Az eső igen jól tett a kukoricának és a legelőknél. A szilva és az alma-termés jobb lesz, mint a múlt évben volt. Somes-megyében ugyanilyen a terméseredmény, de a gyümölcsben a jég károkat okozott.

— Angliában hetven fontsterlingbe kerül egy japán autó. Londonból jelentik: A képviselőházban kérdést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, hogy foganatosított-e sürgős intézkedést a Japánból százezerszámmal szállított autók bevitelére ellen. A japán gyárak már fiókvállalatokat állítottak fel Londonban és egy autót 50 fontsterlingért adnak, amihez 33 százalékos beviteli vámot számítanak, tehát egy autó 70 fontsterlingbe kerül, (35 ezer lej.) A kereskedelmi miniszter nem adott felvilágosítást a japán autó-dömping ellen megindítandó akcióról.

— Amerika ismét hitelösszeköttetésre lép az európai államokkal. A svájci Baselből jelentik, hogy Harrison, az Egyesült-Államok jegybankjai federációjának kormányzója befejezte tanácskozásait az angol nemzeti bank Baselben tartózkodó kormányzójával, valamint a Nemzetközi Fizetések Bankja vezetőjével és Baselből Párisba utazott, ahol szintén pénzügyi tanácskozásokat folytat. A svájci megbeszélés teljesen barátságos jellegű volt és azt célozta, hogy a nemzetközi hiteléletet feltámassza, az államok közötti elzárkózást megszüntesse és a régi helyzetet visszaállítsa. Amerika ismét szoros összeköttetésbe lép a Nemzetközi Fizetések Bankjával, de Harrison hangsúlyozta, hogy az amerikai hitelezők ragaszkodnak Európában levő követeléseikhez, mert jogaikat nem engedik megcsorbítani.

együtt folytatott tanácskozáson elhatározták, hogy szakítanak az addigi export-import rendszerrel, amely leirhatatlan káros eredményezett. Különös, hogy mostanig vegyes behozatali és kiviteli rendszer volt, de a valóságban mégis csak csere alapján lehetett lebonyolítani a külkereskedelmi forgalmat. Augusztus elsejéig teljesen átalakul a mai rendszer.

Ez alkalmából E. Patin ismert bucuresti-i közgazdász terjedelmes tanulmányt írt az egyik fővárosi napilapban, amelyben megdöbbenéssel mutat rá arra, hogy külkereskedelmi mérlegünket legutóbb 300 millió lej deficittel zártuk, amire nálunk talán még sohasem volt példa. Ezt a deficitet — írja Patin — csak nagy energiával és szakértelemmel lehet eltüntetni. Hogy mi idézte elő ezt a súlyos pénzügyi eredményt? A szerző erre ezeket feleli: A bajok eredete a múlt évi rossz gabonatermés, amelyből alig lehetett valamit kivinni, de a gabona-export elmaradását más cikkek kivitelével kellett volna helyettesíteni. Az állami beavatkozás a kereskedelemben nem felelt meg céljának. Egyes nyersanyagok behozatalát teljesen szabaddá tették, anélkül, hogy a megfelelő ellenértékű árukivitelről gondoskodtak volna. Ez a rendelkezés igen nagy optimizmusra vall, ami megbosszulta magát.

— Az utóbbi fél év alatt bevezetett, egymásnak ellentmondó, folyton változó rendelkezések nagy károkat okoztak gazdasági életünknek és esetleg annak összeomlását is eredményezhetik — írja Patin. A hozzá nem értés, a gyakorlati ismeretek hiánya, a helytelen elgondolásból származó intézkedések káros következménnyel jártak. Ez a gazdasági rendszer nem volt nálunk megalapozva, nem a tapasztalatokon és azok tanulságain alapult, kapkodó volt és az állandóságot nélkülözte. Nem a kereskedők, nem a ki- és beviteli cégek, vagy a nagyvállalatok az okai ennek, hanem a rendszertelenséggel párosult okatlan intézkedések.

Nyáron magas északra

1934. évben

ismét meg lesznek tartva a fenséges

Hapag-Északi utazások.

2 Északi foki utazás

Julius 1-17 és Julius 18 - augusztus 3-ig és az északi utazások királynője:

Izland, Spitzbergák, Norvégia

Julius 21 - augusztus 13-ig az új „Milwaukee” motoros hajóval

Lei 37.000.— Redukált árak.

Hapag szórakoztató utazások tökéletesek. — Jelentkezés és prospektus:

Hamburg Amerika Linie S. A. R.

képviselője:

Künstler Utazási és Vizum-iroda Arad, Bulv. Reg. Maria 24.

Írta: H. R. Berndorff

(12)

Fordította: Pálóczi Horváth György

Conradi szabad ember lett és hős. A lausannei sajtó ünnepelte, rögtön akadtak emberek, akik pénzt adtak neki.

Ujra városról-városra utazott Európában, mindenütt ünnepezték, uszott a pénzben és a szerencsében. Mindenütt így mutatkozott be:

— Én vagyok az a férfi, aki lelőtte Worowskit.

Lassanként elcsendesült minden Conradi körül. Egy év múltán került újra a lapokba, amikor egy este részegen megjelent egy genfi bárban s lövöldözni akart. Valamelyik pincér azonban kiütötte kezéből a revolvert és a rendőrséget hívta.

Conradit barátai hamarosan kiszabadították, a lapok nem írtak többet az ügyről, neve eltűnt a sajtóból, egészen 1931. márciusáig, amikor néhány lap beszámolt Worowski gyilkosának haláláról.

Marokkóban halt meg, egy faoszlophoz kötötték, Afrika iszonyatos napja tüzött le rá, körül homoktenger és semmi más.

...Conradi közkatonát, a francia Idegenlégió rosszmagaviseletű tagját valami vétségért kikötéssel büntették. A kikötést nem bírta el. Meghalt.

A titkos angol-francia flottaszerződés története

Hearst ur Párisban van.

Hearst ur a világ leggigászbib lapkonszern-jének uralkodója,

akinek világpolitikai befolyása semmilyen mértékkel nem mérhető le, Mr. Hearst Párisba érkezett. Idejött, hogy néhány kellemes napot töltsön a „Vidámság fővárosában”. Öreg műkinéseket és fiatal nőket akar megnézni.

Hearst minduntalan belevatkozik a világpolitikába. A mexikói-amerikai háborút ő idézte elő. Ujságjai és a világ minden részében dolgozó hirszolgálati ügynöksége jelentették, hogy Mexikó megtámadta Amerikát, akkor, amikor erről még szó sem volt. Egy nap alatt felidézte a háborus gondolatot, másnap azt íratta az ujságok milliódiban, hogy az egyik fél hadüzenet nélkül támadott, mire a másik fél ellentámadásba kezdett.

Hearst a Hotel Crillon-ban ül Párisban, Hearst mulatni akar, olyan időben, amikor Amerika már majdnem elküldte gazdasági hadüzenetét Európának. Európa a terjeszkedni kezdő gazdasági válság hatása alatt exportlehetőségeit próbálja bővíteni, összeütközésbe kerül Amerikával. 1928. van, Amerika még nem fél, nincs is félnivalója addig, amíg az európai nagyhatalmak flottái egymás ellen készülhetnek. Amerikának addig nem kell félni, amíg az európai országok tengeri szerződéseket nem kötnek.

Mi történik akkor, ha Franciaország és Anglia flottaszerződést köt? Amerika nyugtalanodik.

Hearst ur Párisban ül, a Hotel Crillon-ban, mulatni fog. Közben jelentkezik Hearst párisi főembere, M. Horan. Kitűnő ujságíró, rettenthetetlen a munkában és az írásban egyaránt. Hearst hosszú ideig beszélget vele és Mr. Horan nagyon mélyen el van merülve gondolataiba, amikor kilép a szálló kapuján.

Horan magához kéreti francia alkalmazottját. Az amerikai ujságírók ugyanis így dolgoznak Európában. Mindegyiknek van egy benszülött informátora. Horan ur párisi segédjét Roger Delaplanque-nak hívják, Delaplanque ur különben az „Intransigeant” és a „Petit Bleu” parlamenti tudósítója. Delaplanque háromezer frankot kap havonta Horantól. De vajon tud-e a francia felvilágosítást adni arról, amit Hearst akar?

Másnap együtt ebédelnek. Az amerikai ujságíró és a francia, a főnök és az alkalmazott. Horan rosszkedvű. Azért rosszkedvű, mert tudja, hogy háromezer frankért nem lehet csodákat várni ettől a franciától. De azért beszélni kezd,

— Igen, kissé rosszkedvű vagyok ma, fegnap beszéltem Hearsttel, azt mondta, általában nincs baj a szolgálattal, de szeretne már valami olyat is kapni tőlem, ami másnak nincs meg.

Delaplanque elgondolkozik... Mi az, csak nem azt akarja mondani az amerikai, hogy dolgozzon jobban, vagy elküldi? Talán ez már a felmondás bevezetése.

Horan látja, hogy a francia megijedt. Annál erősebben folytatja.

— Nos, kedves barátom, nyíltan kell beszélünk egymással. Mr. Hearst azt kívánja, hogy a párisi hirszolgálatot alapjában megváltoztassuk. Nem én kívánom, érte meg jól: Hearst!

A francia rosszkedvű. Azzal az elhatározással jött ide, hogy egy kis előleget kér az amerikaiaktól és most ime, talán sosem lesz már jogcímre tőle előleget kérni.

— Hearst különben azt mondta, hogy nem pénzügyi téren akar változásokat. A jövőben akár többet is fizet egyes információkért, de viszont kizárólagos információt akar. Hearst azt mondja, az európai politikában állandóan történnek olyan dolgok, amelyek Amerikát érdekelnék és amelyeket a világ csak sokkal később tud meg.

Delaplanque most felfigyel. Egész halványan emlékszik rá, hogy a folyosón néhány politikus valami készülő angol-francia szerződésről beszélt. Igen, most már emlékszik. Flottaegyezményről volt szó. Csak az nem biztos, hogy megkötötték-e már, vagy csak tervbe vették. Várjunk csak, nem erről mondta az az alacsony barna,

hogy is hívják? hogy Amerika nem fog nagyon örülni? Igen, ez lehetett az. Delaplanque annak idején nem nagyon figyelt oda. Az ilyen nem jó megírni, veszélyes dolog.

— Hallgasson ide, Mr. Horan. Ha én szereznék önnek valami egészen nagy, komoly dolgot...

— Hát erről beszélhetnénk — mondotta Horan — és nagyon jó is volna, ha ma, vagy holnap valami egészen kitűnőt hozna. Most már megmondom, amit valószínűleg sejtett. Hearst utasított, hogy mondjak fel önnek, mert nem dolgozik elég jól. Neki nem olyan események kellene, melyek az összes amerikai lapokban másnap megtalálhatók.

...Négyezer frank a banknak, 1300 lakbérhátralek, a szerkesztőségben három embernek összesen 1760... ruhát is kell csináltatni... ja és az írógépváltó... azt már perelni fogják... És most felmondás?... A francia ideges.

Horan figyelmesen nézi a franciát. Nem buta ember ez az amerikai ujságíró, tud olvasni az arcokból.

— Ezt csak Hearst akarja. Ha tud valami jót hozni ma, akkor én majd réveszem, hogy vonjuk vissza a felmondást.

— No, majd meglátom. Most megyek.

— Találkozunk még ma?

— Lehet.

— Mondjuk délután ötkor a Café de la Paix-ben.

— Rendben van.

Lopás a Quai d'Orsayn

A francia egyenesen a Quai d'Orsay-ra megy. A sajtóirodába siet, a sajtóiroda főnökéhez, Nobel elsőosztályú konzul urhoz. A sajtófőnöknek igen sok a dolga, de azért barátságosan int Delaplanque-nak, már évek óta ismerik egymást, sokat ittak együtt, sok hajnali beszélgetés van mögöttük.

— No, mi van? — kérdi a sajtófőnök.

— Semmi különös, — válaszolja az ujságíró — csak egy kis értesülésért jöttem. Hallom, hogy nemsokára megszületik ez a flottaegyezmény és szeretném ismerni előre az anyagot. Tudod, akkor sokkal jobban tud róla írni az ember. Ti kiadjátok és akkor a lap már rögtön azt akarja, hogy az ember az egészet elejétől végig ismerje.

— Nem kell annyit magyarázkodni. Ott van az asztalon... Nem, nem azon... Igen, ott a sárga aktacsomó alatt. Csak nyugodtan olvasd át. Én különben nem is hallottam, hogy ezt a szerződést most nyilvánosságra fogják hozni. Érdekes, nekem nem szóltak róla.

Delaplanque az iratokat tanulmányozza. Egy hivatalnok jön a szobába, a sajtófőnök telefonál, aláír, siet.

Delaplanque észrevétlenül a zsebébe csusztatja a flottaszerződés fiúzetét.

A következő pillanatban már az uccán van, rohan haza, leül az írógépe mellé, az egészet lemásolja. Három óráig dolgozik egyfolytában, igen gyorsan, aztán siet vissza a Quai d'Orsay-ra. A sajtófőnök szobájában senki sincs. Visszateszi a szerződést a helyére, taxiba vágja magát és a Café de la Paix-hoz autózik. Minden szörnyű egyszerű volt. Olyan gyorsan, izgatottan csinálta az egészet, hogy nem is jutott ideje mérlegelni: szabad-e ilyet tenni?

A kávéházban Mr. Horan már türelmetlen, azt mondja, nincs több ideje, már megy is. Válasz helyett Delaplanque egyszerűen átadja a flottaszerződés másolatát. Azt mondja ezután, hogy csak rövid bepillantásra adja ide ezt a másolatot, mert a megszerzéséről még tárgyalni kell.

Mr. Horan azonban nem hallgat rá. Olvas, olvas és olvas. Gyorsan lapozza az oldalakat, egy,

mondatot kikap ott, egy szó feltűnik neki itt, már tudja: mit tart a kezében, már tudja, többet tett, mint amennyiről Hearst álmodni mert volna.

Most már becsapta a fiúzetet és tovább játszik Delaplanque-kal, mint macska az egérrel.

— Kitél kaptam ezt? — kérdi, miközben az órájára néz. — Biztos, hogy egy okmány másolata? Akkor nem is lenne érdektelen.

— A sajtófőnöktől kaptam, én másoltam le az eredeti okmányról.

— Hát istenem, talán valódi... Talán meg is felel nekünk. Persze, nem valami szenzációs...

A francia elvörösödik. Kikapja Horan kezéből a papirokat, zsebredugja és feláll.

— Azt hiszi, nem veszem észre, hogy játszik velem? Elég régen vagyok ujságíró ahoz, hogy tudjam, mit lehet ezzel a dologgal Amerikában csinálni. Elég régen vagyok ujságíró ahoz, hogy tudjam, óriási szenzáció az, amit önnek adtam volna, ha másképp viselkedett volna. Arra is rájöttem, hogy ön nem tisztességes velem szemben. Ugy is felmondott nekem, azonnal megyek a konkurenciához. Amerikában nem minden ujság Hearst uré. Egyet mondhatok. Ma este már jobb állásom lesz, mint amilyen önél volt. Isten áldja Horan.

Az amerikai rögtön látja, hogy rossz hurokat penget.

— Miről beszél maga, kedves barátom — mondja barátságosan. — Üljön le, ne izgassa fel magát. Nem is láttam pontosan, mi van ezekben a papirokban, nem engedte meg, hogy átolvassam.

Delaplanque leül és megszólal.

— A másolatot nem adom oda önnek még egyszer. Ön is elég régen ujságíró, hogy tudja, mit jelent ez a szerződés. Mondja meg őszintén, mennyit ad érte?

— Jól van, barátom, annak ellenére, hogy csak egész felületesen olvastam át a másolatot, hajlandó vagyok kivételesen visszavonni a felmondást és ezentul is fizetek önnek háromezer frankot.

— Nem — mondja dühösen Delaplanque — először is visszavonja a felmondást és azonkívül külön fizet nekem tízezer frankot.

(Folytatjuk.)

Syracuse csapágyfém felülmul minden más csapágyfém, kap- ható az ország minden nagyobb vaskereskedésében.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás —

PÉNTEK, JULIUS 13.

Bucuresti, 14.45: Lemezek. 15.40: Lemezek, 20: Rádiózenekar. 22.15: Kamarazene. 22.45: Ének. 23.30: Kézzongorás hangverseny. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13.05: Rác Pali és cigányzene. 14.30: Zilzer Piroška zongorázik. Pártos Ödön hegedül (zongorakísérettel). 16.30: Csokészifőlóra. 17: Révész Béla elbeszélései. 18: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19: Sportközlemények. 19.15: „Titkos irások a magyar történelemben”. 19.45: Kerpely Jenő gondorkázik. zongorakísérettel. 20.20: „Jókai és a külföld”. 20.50: Rádió a rádióról. 21.10: Németh Mária felléptével: Gounod: „Faust”. Dalmii 5 felvonásban. 22.15: Hírek, időjárásjelentés. Utána: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Hanglemezek. 13.30: Könnyű zene. 14.10: Lemezek. 14.30: Művészlemezek. 17.30: Operarészletek. 18.30: Zongora és énektrió. 20.10: Fuvósegyüttes. 23.15: Kamarazene. Utána: Táncczene. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 12.20: Rádiózenekar. 19.30: Schubert-dalok. 20: Népzene lemezek. 23: Cigányzene. Utána: Táncczene. — Deutschlandsender. 14: Lemezek. 16.15: Lemezek. 18.35: A heidelbergi ünnepi játékokról. 22.15: Német házi zene. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Falusi fuvószzenekar. 14.35: Lemezek. 19: Magyar adás. Előadások. — Königsberg. 17: Lemezek. 17.30: Szórakoztató hangverseny. 19.25: Háztartási előadás. 20.30: Hangverseny. 21.15: Egy éj a köningsbergi vértörvényszéknél. hangjáték. 21.45: Esti hangverseny. 23.30: Táncczene. — Lipcse. 13: Déli hangverseny. 14.10: Német férfikórusok. lemezek. 17: Délutáni hangverseny. 19.20: Vidám hangképek. 21.45: Wagner Richard. a német forradalmár. 22.05: Operettzene. 23.50: Drezdai filharmonikusok. — Milano. 12.30: Könnyű zene. 13.30: Lemezek. 14: Kamarazene. 14.30: Lemezek. 18.10: Énekhangverseny. 20.30: Könnyű zene. 21.45: Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 18.40: Hanglemez. 19.15: Magyar adás. 20.10: Hegedű- és hárfaduett. — Varsó. 13.10: Könnyű zene. 14.05: Lemezek. 14.05: Lemezek. 17: Könnyű zene. 18.30: Zenésített kötetmények. 19.15: Lemezek. 20.15: Könnyű zene. 20.40: Lemezek. 21.12: Szimfonikus hangv. 23.15: Könnyű zene.

SZOMBAT, JULIUS 14.

Bucuresti. 14: Lemezek. 20: Ionescu-zenekar. 21.45: Lemezek. 22.40: Ének. 23.20: Rádiózenekar. Utána: Zene a Bassin Ládóból. — Budapest I. 7.45:

Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Hetényi-Heidelberg Albert-Buday Dénes-Sebő Miklós triója. 17: A Rádióélet ifjúsági órája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Kamarazene. 18.50: Mit üzen a rádió. 19.20: Az államrendőrség zenekara. 20: „A kíváncsiságról”. Horváth Károly (Pufi) előadása. 20.30: Mateczky Oszkár énekel, zongorakísérettel. 21: Népszínműelőadás a Studióból. „A betyár kendője”. Népszínmű, dalokkal 4 felvonásban. Irta: Abonyi Lajos. 23: Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 13: Lemezek. 14.10: Könnyű zene. Lemezek. 17.05: Régi mandolínzene. 20.20: Hangverseny. 21: Operettelőadás. Weinberger: Három szegény ördög. 23.30: Táncczene. Utána: Lemezek. — Belgrád. 12: Lemezek. 12.20: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Lemezek. 19: Lemezek. 19.30: Kamarazene. 20: Előadás. 22: Francia est. Utána: Táncclemezek. — Berlin. 13: Hangverseny. 14.15: Lemezek. 15.15: Táncclemezek. 17: Délutáni hangverseny. 19.30: Vidám csevegés, zenével. 21.15: Vidám est. — Deutschlandsender. 14: Lemezek. 19.20: Lemezek. 20.55: Jelmondat. 21.10: Nagy opera-est. 23: Időjárás, hírek. 23.20: Sportközvetítések. — Kassa. 12.30: Cigányzene. 13.30: Lemezek. 14.10: Lemezek. 19: Lemezek. — Lipcse. 14.10: Lemezek. 17: Délutáni hangverseny. 19.10: Cimbalomhangverseny. 21.15: Vidám hangképek. 23.05: A hangképek folytatása. — Milano.

Orvosi tanács!
Ne Hegénykedj
„OLLA”
nélkül, ne végy
utánzatokat!

12.30: Lemezek. 14.30: Lemezek. 18.10: Táncczene. 20.30: Könnyű zene. 20.45: Lemezek. — Pozsony. Déli hangverseny. 19.15: Magyar adás. Szlav-magyar kulturális közeledés és hangjáték. 20.20: Lola és Maria Kraichwill hangversenye. 21: Szórakoztató hangverseny. — Prága. 13.10: Hanglemezek. 14.40: Hanglemezek. 17.40: Sétahangverseny Franzensbadból. 21.50: Filharmonikus hangverseny. Francia zene. 23.15: Hanglemezek. — Varsó. 13.10: Lemezek. 14.05: Zenekari hangverseny. 17: Lemezek. 18.25: Szólisták. 19.15: Népies zene. 20.45: Könnyű zene. 21: Chopin műveiből. 21.40: Orgonaverseny. 22.12: Hangverseny a francia nemzeti ünnep alkalmából. Utána: Táncczene.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

A nyaralás

lelki és testi szükséglet Napjainkban, amikor a mindennapi fokozott munka természetesen megrendíti még a legerősebb szervezetet is, a nyaralás, üdülés végtelenül fontos, mert újból erőt és felgyógyulást ad, de főleg kitartást egy új munkáért. Egy új erő és egészségtelke beszerzés azonban gondos körültekintést kíván úgy a testilelki szükségletek, valamint az anyagiak tekintetében is.

Az EUROPA utazási iroda megoldotta azt a problémát, mert ürdőjegy-szelvényeivel lehetővé tette: a megfelelő fürdő kiválasztását és elsőrangú szolgáltatások mellett egy olcsó pauszakurát, melyben minden költség benne foglaltatik. Az ország minden jelentősebb fürdőhelyére — melyek méltóan vetekednek a külfölddel — lehet fürdőszelvényt vásárolni.

Püspökfürdő hőforrása mellett v. lázgyógyfürdője. A szovátal páráltan Mevédő, reumás betegeknek, vérszegénységben szenvedőknek adnak új életet, gyógyulást és megkönnyebbülést. Buziás és Vatra Dorna szívbetegnek és fáradt szervezetnek állnak rendelkezésre pezsgős, bizsergős szénasfürdőkkel. Tusnádfürdő a Kárpátok gyöngye özönud, fenyves levegőjével, ásványvizével és nagyszerű strandfürdőjével, a gyerekek eldorádjával. Dorna-Vatra fürdőhelyre jelentkezéseket július, augusztus és szeptember hónapokra, mindíg az előző hónap 25-ig fogadjunk el.

a Sándor (EUROPA) hivatalos menetjegyirodában,
Arad, Bulev. Regina Maria 10. a megyei prefecturával szemben. 465
CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ASZTALOS-KARPITOS segédek, BUTORPOLITUROZO munkásokat és munkásokat felvesz Székely és Réti Rt. Butorgyár Târgu-Mures. 2826

EGY FIATAL LEANY, gyors- és gépirással, gyakornoki állást keres. Bodrogi Stefan, Str. Petru Rareș No. 71. 2855

FIATAL német kisasszony keresetkét tárgyalásra. Cim: Ing. Zamfirescu, Bulev. Reg. Ferdinand 4. sz. 2859

LAKÁS.

KERESSEK egy kertes és fürdőszobás magánházat augusztus 1., 15., vagy szeptember 1-re. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója. 2836

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója kérek leadni. 2141

BUTOROZOTT SZOBA, fürdőszoba használat, esetleg teljes ellátással. Kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 2890

Lépcsőházi bejárattal, butorozott uccai szoba, 1—2 személy részére, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó. Bul. Carol 81., I. em., ajtó 4. 1491

EGY HAROMSZOBÁS modern erkélyes első emeleti lakás és egy kétszobás garcon lakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Kálmán bérház Piata Catedrali 5. 383

Nagy helyiség gyárnak, raktárnak vagy ipari üzemnek kiadó. Str. Cantacuzino No. 33. 2834

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A FA- ÉS FEMIPAR ISKOLÁBAN eladó olcsón egy férfi-szoba és egy ebédlő. Megtekinthető az iskolában. 2856

Egy hálószoba és butorok eladók.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Eladók: Szép keleti és hazai perzsa szőnyegek új, díszes, hálók, bécsi zongora, gyapjufonál perzsa szőnyeg, oszmánokhoz, dísztárgyak, konyhabutor stb. — Keressünk modern ebédlőket, hálószobákat, szőnyeget, dísztárgyakat, vitria- és vitrintárgyakat, antik és modern butorokat. „ARS” bizom. üzlet Str. Eminescu 30. (Ortutay-palota.) 324

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Érett őszibarack csemege-fajok naponta friss szedésű, beszerezhető Szabó kertészet Pancota. 2542

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

KÜLÖNFÉLÉK.

ELADÓ 20 méter sir-rács és 20 méter folyosó rács. — Ugyanott lakatos-tanuló felvétetik. Weisz Jenő lakatosmester, Bulev. Reg. Maria 21. 2859

INGATLAN.

ELADÓ a Str. Bonaparte 32. sz. telek. Bővebbet: Ing. Zamfirescu, Bul. Reg. Ferdinand 4. sz. slatt. 2858

Feltűnő olcsó házeladások!

Belváros aszfaltozott uccájában 7 lakásos ház 2 ezer lej havi jövedelemmel 140 ezer lejért. — Piac tér közelében félemeletes ház 1x3, 2x1 szobás lakás 1. bekapcsolható vízzel, parkirozott udvarral, bankkölcsönnel terhelve 175 ezer lejért. — Emeletes új ház 17 lakással, üzlettel, 10 ezer lej havi jövedelemmel, bankkölcsönrel terhelve 750 ezer lejért eladó. Kizárólagos megbízott:

HAASZ-iroda Arad, Sírada
Eminescu 20—22. sz.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.